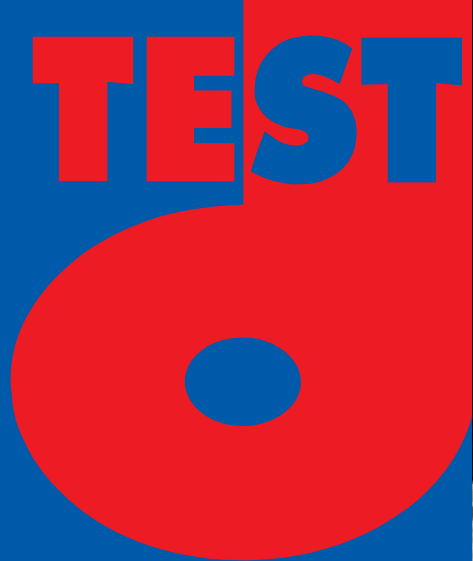

www.dtest.cz

4/2011

79 Kč

TESTY

**Napařovací
žehličky a parní
stanice**

**Sekačky benzínové
a robotické**

**Kompaktní
fotoaparáty**

Sporttestery

Dodavatelé plynu

Rozšířené vydání

**Ani pára práce
nezbaví**

04

PRIPCIP, který žehličkám zůstal dodnes, tedy horká žehlicí plocha opatřená rukojetí, se objevil v 17. století v Evropě. Na žehlení prádla měly hospodyně těžké litinové žehličky, které ohřívaly na plotně sporáku. V 18. století tento druh vytlačil starší žehličky s vnitřní dutinou, do které se vkládal rozpálený železný válec. Později se objevily žehličky vytápěné dřevěným uhlím, plynem i lihem. Elektrická žehlička byla vynalezena mezi léty 1890–1894 a měla přibližně dnešní tvar. Roku 1926 vyrobila společnost Eldec v New Yorku první parní žehličku.

„Ruční žehlení nebude snad nikdy vytlačeno žehlením strojním...“, napsáno je v Ottově slovníku naučném. A doposud opravdu vytlačeno nebylo. Jaké je spolehnutí na žehličky 21. století? Podívejte se do výsledků našeho testu.

Dlouho jsem si myslela ve shodě s obecným míněním, že nejrizikovějším obdobím lidského života je puberta. Počátkem devadesátých let jsem za sebe přidala ještě jedno období – stáří. Bylo to v době, kdy se i u nás objevili uhlazení pánové a dámy, kteří dokázali (a stále dokážou) neuvěřitelným způsobem pracovat s naivitou, důvěřivostí, slabostí, bolestí a hloupostí. A protože jejich účinkování bylo něčím novým, co jsme doposud neznali, byly sály hospod, tělocvičen, kin plné zájemců o „zázračné“ výrobky. A do domácností se začaly hrnout předražené nerezové sady nádobí, přímotopy, prapodivné sušičky prádla, nezničitelné pánve, bio-lampy, vysavače, kuchyňské roboty a tak dále. A k nám do redakce a do redakcí novin, televizního a rozhlasového vysílání se vzápětí začaly hrnout

žádosti o radu, stesky a smutky lidí, kteří podepsali kupní smlouvy, chtěli od nich odstoupit, avšak narazili. Dlouho, příliš dlouho dealerské firmy těžily ze zlatého dna. Od smluv se, kdo nepamatuje, nedalo odstoupit. A ten, kdo vrátil výrobky a odmítl platit, se se zlou potákal. V konečném důsledku zaplatil za svůj podpis pod smlouvou mnohonásobně více, než kolik stálo předražené zboží. Výjimkou nebyly ani případy, kdy důvěřiví lidé skončili v exekuci a přišli i o střechu nad hlavou.

Počátkem nového tisíciletí se zdálo, že královským ziskům podomních firem bude zvonit hrana, neboť začala platit nová právní úprava a spotřebiteli se dostalo většího hájemství. Kdeže! Po prvotním rozpačitém přešlapování se zrodily nové pasti a pastičky, do kterých lidé – k radosti dealerů – padají. A protože nejsnadnější „kořisti“ jsou senioři, naprostá většina prodejců se zaměřuje právě na ně. A tak pokračování smutných, přesmutných příběhů nemá konce. Některé z nich máte možnost si v dubnovém vydání přečíst.

Chraňte své rodiče!, volám na vás. Tak jako s dětmi mluvíte o nástrahách života, zejména o drogách, mluvíte se svými rodiči a prarodiči o nástrahách prodejních akcí. Vyprávějte jim, co potkalo jiné a co by mohlo potkat i je. Varujte je, že za nabídkou není žádné lidumilství, ale tvrdý kšeft. Chraňte své rodiče, protože následky jejich neuváženého kroku mohou postihnout i vás.

Uu Sochor

4. vydání měsíčníku dTest připravili: Ida ROZOVÁ, Václav BENEŠ, Jan HROUDA, Martin VÁGNER (grafická úprava), PA (foto), Jiří NOVÁK (ilustrace), JUDr. Martin SOCHOR.
dTest, vydavatel Občanské sdružení spotřebitelů TEST (ICO: 45770760) se sídlem Moskevská 415/1, 101 00 Praha 10–Vršovice. Šéfredaktorka JUDr. Ida Rozová. Technické zpracování Elena Saltuariová, Revoluční 1575/2, Praha 4. Tisk: Svoboda Press, s.r.o., Praha 10–Malešice. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá TEST, Moskevská 415/1, 101 00 Praha 10–Vršovice, tel.: 241 404 922, fax: 241 406 533, e-mail: dtest@dtest.cz. Distribuce: PNS, a.s. (ČR) a Magnet Press Slovakia (SR). Správa distribuce: STRAPER s.r.o. (straper.cz). dTest je zahrnut v monitoringu médií Anopress IT. Přetisk zapovězen. Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha čj. 3105/1994.

Na titulní straně použita ilustrační foto.
 Toto vydání vychází 14. 4. 2011

© Občanské sdružení spotřebitelů TEST, Praha

Náplň hodnotnější tiskárny

Pohled na ceny počítačových tiskáren a náplní do nich je mnohdy zarážející. S nadsázkou lze říci, že samotná tiskárna je mnohdy levnější než tisková náplň do ní. Samozřejmě se tak nabízí otázka, co drahá tisková náplň vydrží. Odpověď není jednoduchá, kvalita tisku i spotřeba inkoustu nebo toneru se model od modelu výrazně liší. Zda lze nalézt ideální tiskárnu s levnou pořizovací cenou i levným provozem, poradíme v květnu.

OBSAH

TESTY

Jako golfové hřiště (<i>benzínové sekačky</i>)	str. 4
Malé, chytré, výkonné (<i>robotické sekačky</i>)	str. 10
Umění žehlení (<i>napařovací žehličky a parní stanice</i>)	str. 13
Trénink pod kontrolou (<i>sporttestery</i>)	str. 18
Pěkné snímky za pár korun (<i>kompaktní fotoaparáty</i>)	str. 23

FINANČNÍ SLUŽBY

Kupte si levnější plyn	str. 28
------------------------------	---------

ZDRAVÍ

Bolest hlavy	str. 34
--------------------	---------

INFORMAČNÍ SERVIS

Zdravé nezdravé potraviny	str. 32
Jak nespadnout do pasti	str. 36
Kupujete vzduch?	str. 39

SPOTŘEBITELSKÁ PRÁVA

On-line podvody	str. 40
Příběhy k smíchu i pláči	str. 42

KAŽDÝ ČTVRTEK po 14 hodině

UPOZORNĚNÍ

Přestěhovali jsme se. Najdete nás na adrese: Moskevská 415/1, 101 00 Praha 10–Vršovice

**Objednávky a reklamace
 časopisu dTest
 www.dtest.cz
 tel.: 241 404 922
 fax: 241 406 533**

Motorové rotační sekačky s pojezdem a šířkou sečení větší než 50 cm jsou vhodné především pro velké zahrady o rozloze větší než 250 m². Většina z testovaných si snadno poradí s vysokou trávou a nezklame ani na nerovném nebo kopcovitém terénu. Z devatenácti sekaček získaly všechny, až na jednu, známku dobře a byly zhodnoceny jako bytelné a výkonné stroje, které svému účelu – sečení velkých ploch – vyhovují.

Jako golfové hřiště

Šest z testovaných sekaček získalo za kvalitu sečení hodnocení »velmi dobře« a ty nejlepší z nich lze bez obav použít i k profesionálním účelům. Většina testovaných také zvládne mulčování, tedy sečení bez sběru trávy, populární metodu, která vás zbaví nutnosti nakládat s množstvím posečené trávy a ještě zajistí živiny pro váš trávník.

Některým sekačkám lze vytknout především nedostatky týkající se obsluhy, hlučnost a velké rozdíly jsme našli také u spotřeby paliva, která se může u jednotlivých modelů lišit až dvojnásobně. Byť se celkově jedná o zanedbatelné částky, při skutečně velké zahradě a častém sekání se to na vaší peněženice projeví, nehledě na ekologické aspekty.

Na green i drny

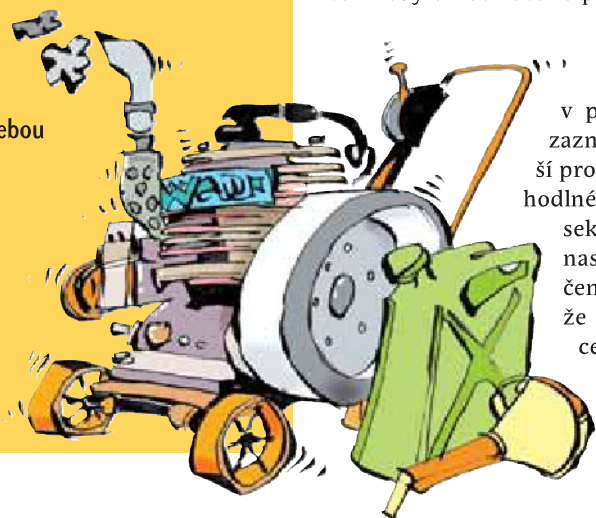
V testu si sekačky musely poradit s několika typy trávníků. První a nejdůležitější zkouškou byl test na standardním trávníku, reprezentujícím pravidelně sečený povrch, který nejspíše naleznete právě na své zahradě. Experti na trávníky, kteří se úkolu zhostili, trávník jednotlivými modely posekali a posléze hodnotili rovnoměrnost stříhu, zkoumali, kolik z posečené trávy se zachytilo do koše (v případě sekaček, které jím byly vybaveny) a zda je posečený trávník úhledný nebo naopak plný pruhů. Trávník byl vyhodnocen ihned po posečení a tři dny poté, kdy se kvalita sečení nejlépe pozná.

■ DOBRÁ RADA

Nejlepší z testovaných sekaček je **Al-ko Aluline 530 BRV** (dobře, 18 990 Kč). Nejenže získala ve všech zkouškách zaměřených na sečení známky »velmi dobře«, ale také patří mezi jediné dvě tišší sekačky v testu a má nízkou spotřebu. Levnější, ale hlučnější a »žravější« alternativou je **Al-ko Silver 520 BRV Premium** (dobře, 14 590 Kč), nejlevnější mezi sekačkami s hodnocením sečení »velmi dobře«. Tomu, kdo nemá vysoké nároky na kvalitu trávníku, poslouží **Hecht 551 SWB 5 in 1** (dobře, 10 320 Kč). Z hlediska ekonomiky provozu se vyplatí **Partner P53-675DWAR** (dobře, 10 070 Kč); vyniká jak nízkou cenou, tak nízkou spotřebou benzínu.

Totéž následovalo na dalším pozemku, kde již byla připravena dostatečně narostlá dlouhá tráva, tedy to, co naleznete na své zahradě třeba po návratu z dovolené. Sekačky přitom byly nastaveny na nejnižší výšku sečení, respektive co nejblíže »optimální« hranici 25 mm.

Na běžném trávníku se všechny modely činiily zdatně, vysoký trávník dal některým poněkud zabrat. Především výsledky sekačky Husqvarna LC 53B nebyly přesvědčivé. Její koš přestal účinně sbírat trávu, ještě než se zaplnil do poloviny, sekačka hůře sbírala trávu a trávník po posečení nevypadal příliš úhledně. Především nutné časté vysypávání koše se u sečení vysoké trávy projevilo jako výrazný nedostatek. Hůře si s vysokou travou poradily i obě mulčovací sekačky John Deere JS63V a Stiga Multiclip Pro, které ovšem nejsou primárně určeny pro sečení vysoké trávy.

Již zmíněná sekačka Husqvarna se neosvědčila ani při testech na nerovném povrchu a v kopci. Kromě zanášení travou měla problémy s manévrováním a na nerovném terénu místy ryla do země i při nejvyšší výšce sečení.

S hrubým trávníkem s množstvím drnů, který dal mnoha sekačkám »zabrat«, si většina poradila celkem bez problémů, byť některé potřebovaly na posečení více času. Největší problémy měla s drnovitým trávníkem sekačka Mountfield XS 55. Druhá testovaná sekačka Mountfield pro změnu hůře sekala trávník vlhký.

Mulčování, tedy sekání trávy na drobné kousky, které zapadnou do trávníku, kde se brzy rozloží, bylo u většiny sekaček hodnoceno dobře. U některých modelů stačí pro »zapnutí« mulčování odejmout koš na trávu a ucpat výhoz speciálním krytem, u některých je třeba zároveň vyměnit nůž za mulčovací. Podle očekávání si s mulčováním nejlépe poradily mulčovací sekačky John Deere JS63V a Stiga Multiclip. Brill Steelline v režimu mulčování tvořil hromádky rozsekané trávy, což nebylo hodnoceno příznivě.

Z hlediska snadnosti obsluhy nebyly v průběhu zkoušek zaznamenány vážnější problémy. Méně pohodlné je u mnohých sekaček především nastavení výšky sečení a to v případě, že ji nelze nastavit centrálně jednou pákou. Čtyři páčky umístěné na kolech

Menší benzínovou, nebo elektrickou?

Navštivte www.dtest.cz/sekacky a vyberte si z množství otestovaných benzínových, elektrických a bateriových modelů sekaček na trávu.

Sekačky musely zvládnout sečení i v poměrně prudkém kopečku.

Vysypávání koše na trávu bylo součástí zkoušek obsluhy.

S vysokou travou si většina strojů poradila bez problémů.

byly zpravidla velmi nepraktické, navíc se zanášely trávou a prachem.

Žravé stroje

Stinnou stránkou velkých benzínových sekaček je jejich hlučnost a spotřeba. Že jsou hlučné a že mají poměrně velkou spotřebu benzínu, nepřekvapí tak jako zjištěné rozdíly mezi jednotlivými modely. Se sekačkou Stiga Multiclip Pro se ne-

musíte bát sekat ani v případě, že máte sousedy, kteří ctí neděli, s modelem Al-ko Silver 520 to raději nezkoušejte. Argument, že velmi dobře seče trávu, by vám příliš nepomohl.

I když celkové provozní náklady nejsou vysoké, počítejte s tím, že ty největší žrouti spotřebují na posekání 250 metrů čtverečních okolo litru benzínu, přičemž spotřeba těch nejúspornějších je

poloviční při srovnatelném výkonu. Především u sekačky Stiga Multiclip, která se honosí „nordickou ekologickou značkou“ Svan, je spotřeba jednoho litru benzínu na 250 metrů čtverečních zarážející. Nejúspornější z testovaných Partner P53-675D si na stejné ploše „řekne“ pouze o 0,4 litru paliva. Pokud máte skutečně velký pozemek, berte tento ekonomický a ekologický aspekt na zřetel. ■

SEKAČKY

	Al-ko Aluline 530 BRV	John Deere R54s	Sabo 54-A Economy	Al-ko Silver 520 BRV Premium	Honda HRX537 C2VKEA	Viking MB 655.1 V	Iseki SW 621	MTD SPB 53 HW	Hecht 551 SWB 5 in 1
Průměrná cena (Kč)	18 990	28 990	27 990	14 590	25 990	26 690	52 890	12 470	10 320
CELKOVÉ HODNOCENÍ	DOBŘE (1,6)	DOBŘE (1,8)	DOBŘE (1,9)	DOBŘE (1,9)	DOBŘE (1,9)	DOBŘE (2,0)	DOBŘE (2,0)	DOBŘE (2,1)	DOBŘE (2,1)
SEČENÍ	velmi dobře (0,9)	velmi dobře (1,5)	dobře (1,6)	velmi dobře (1,4)	velmi dobře (1,3)	velmi dobře (1,4)	velmi dobře (1,4)	dobře (1,7)	dobře (2,0)
Trávník: běžný / vlhký	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ○	● / ●	● / ●	● / ●
Trávník: vysoký / dmovitý	● / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	● / ●	● / ●	● / ●	○ / ●	○ / ●
Nerovný a kopcovitý terén	●	○	○	●	●	●	●	●	●
Sečení kolem rohů a zdí	●	○	○	●	●	●	○	○	○
Mulčování / sběr trávy	● / ●	○	○ / ●	○ / ●	○ / ●	□ / ●	○ / ●	□ / ●	○ / ●
OBSLUHA	dobře (1,7)	dobře (1,6)	velmi dobře (1,5)	velmi dobře (1,4)	dobře (1,9)	velmi dobře (1,5)	dobře (2,2)	dobře (1,9)	dobře (1,7)
Smontování	○	●	●	⊗	●	○	○	○	●
Nastavení výšky madla	●	●	●	●	○	□	○	○	●
Nastavení výšky sečení	○	●	●	●	⊖	●	⊖	●	●
Startování	●	●	●	●	●	●	○	●	●
Nastavení ovladačů	●	○	○	●	●	●	○	○	●
Ovládání při sečení	●	○	○	●	●	●	●	○	●
Koš na trávu	○	○	○	●	○	○	○	○	○
Skladování / údržba	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	⊖ / ●	⊖ / ●	⊖ / ●	⊖ / ●
UŽIVATELSKÉ POKYNY	velmi dobře (1,4)	velmi dobře (0,7)	velmi dobře (0,7)	velmi dobře (1,4)	velmi dobře (0,7)	velmi dobře (0,7)	velmi dobře (0,8)	velmi dobře (1,3)	velmi dobře (0,7)
HLUČNOST	dobře (2,4)	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (3,3)	dostatečně (4,4)	uspokojivě (3,2)	nedostatečně (4,9)	uspokojivě (3,0)	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (3,2)
Obsluha	○	○	⊖	⊗	○	⊗	○	○	○
Okolí	○	○	○	⊖	○	⊖	○	○	○
SPOTŘEBA PALIVA	dostatečně (3,9)	dostatečně (3,8)	dostatečně (3,8)	nedostatečně (5,1)	nedostatečně (5,4)	nedostatečně (4,7)	nedostatečně (5,1)	dostatečně (4,3)	dostatečně (4,0)
Cena benzínu na posekání 250 m ² (Kč)	15,60	14,20	14,20	29,80	32,60	25,50	29,80	19,80	17,00
ZPRACOVÁNÍ	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	dobře (1,8)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)
VYBAVENÍ A ROZMĚRY	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (3,2)	uspokojivě (3,3)	uspokojivě (2,6)	uspokojivě (2,6)	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (3,1)	dobře (2,5)
VYBAVENÍ									
Záběr sečení (cm)	53	54	54	52	53	53	53	53	51
Nastavení výšky sečení	1 páka	1 páka	2 páky	1 páka	4 páky	1 páka s tlačítkem	4 páky	1 páka	1 páka
Výška sečení (mm)	32-90	23-95	24-95	33-87	18-100	27-95	16-90	30-90	25-65
Madlo	nastavitelné	nastavitelné	nastavitelné	nastavitelné	nastavitelné	pevné	nastavitelné	nastavitelné	nastavitelné
Nastavení výšky madla (cm)	82-127	104-107	104-107	86-119	88-119	100-115	94-106	104-107	95-128
Počet rychlostí	plynulá	plynulá	plynulá	plynulá	plynulá	plynulá	plynulá	plynulá	1
Rychlost (m/s)	2,7-4,1	0-3,9	0-3,6	2,7-4,1	0-4,9	2,9-5	2,7-4	0-4,3	3,1
Celková hmotnost (kg)	49,30	48,20	48,20	41,50	42,90	46,40	58,50	45,90	37,50

Al-ko Aluline 530 BRV

cena: 18 990 Kč

DOBŘE (1,6)

Robustní multifunkční sekačka. Lze použít na sečení se sběrem trávy, mulčování nebo sečení s bočním výhozem. Dobrá manévrovatelnost v terénu díky velkým zadním kolům. Indikace naplnění koše. Dobře seče u zdi a na okrajích trávníku.

John Deere R54s

cena: 28 990 Kč

DOBŘE (1,8)

Kvalitní sekačka, dobré výkony především na drnovitém trávníku. Velmi pohodlné nastavení výšky sečení pákou ve stylu parkovací brzdy automobilu. Uživatelsky přívětivá. Při výměně nože lze proměnit v kvalitní mulčovací sekačku.

Technicky obdobná Sabo 54-A Economy.

Wolf Garten Power Edition 53 QRA	Mountfield Castelgarden XS 55 MHS	Weibang WB 536 SB	Mountfield Castelgarden XS 55 MBS 4S	Brill Steelline Quattro 52 XLR 6.0	Partner P53-675 DWAR	Power Plus POWXG6007	John Deere JS63V	Stiga Multiclip Pro 53 S Svan	Husqvarna LC 53B e
14 490	15 360	12 690	14 600	13 390	10 070	11 350	21 590	21 860	19 730
DOBŘE (2,1)	DOBŘE (2,2)	DOBŘE (2,2)	DOBŘE (2,2)	DOBŘE (2,2)	DOBŘE (2,2)	DOBŘE (2,2)	DOBŘE (2,3)	DOBŘE (2,4)	USPOKOJIVĚ (2,7)
dobře (1,8)	dobře (2,0)	dobře (1,9)	dobře (2,1)	dobře (1,9)	dobře (1,8)	dobře (2,3)	dobře (2,3)	dobře (2,4)	dobře (2,5)
● / ●	● / ○	● / ○	● / ○	● / ●	● / ●	● / ○	● / ○	● / ●	● / ○
○ / ○	○ / ○	○ / ●	○ / ○	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ○	○ / ○
●	●	●	●	●	●	○	●	●	○
●	●	○	●	●	○	●	○	●	○
□ / ●	○ / ●	● / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	□ / ○	● / □	○ / □	● / ○
dobře (1,6)	dobře (1,8)	dobře (2,1)	dobře (1,6)	dobře (2,0)	dobře (2,4)	dobře (1,7)	velmi dobře (1,5)	velmi dobře (1,5)	dobře (2,2)
●	○	○	○	⊗	●	●	●	○	●
□	○	○	○	□	□	□	○	○	●
●	○	○	●	●	○	●	○	●	○
●	●	●	○	●	○	●	●	●	●
○	○	○	○	○	○	○	●	●	○
○	●	○	●	○	○	○	●	○	○
●	○	○	○	○	○	○	□	□	○
○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●
dobře (1,9)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (0,6)	dobře (2,2)	velmi dobře (0,8)	velmi dobře (1,5)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (0,7)	dobře (2,1)	velmi dobře (0,7)
dostatečně (3,7)	uspokojivě (3,0)	dostatečně (4,0)	dostatečně (4,2)	dostatečně (4,2)	dostatečně (3,6)	uspokojivě (2,8)	dostatečně (3,7)	dobře (1,9)	dostatečně (4,3)
○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
dostatečně (4,4)	dostatečně (4,4)	dostatečně (4,0)	dostatečně (3,9)	dostatečně (4,3)	dostatečně (3,7)	dostatečně (4,2)	dostatečně (4,5)	nedostatečně (5,0)	nedostatečně (4,7)
21,30	21,30	17,00	15,60	19,80	12,80	18,40	22,70	28,30	25,50
velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	uspokojivě (3,0)
uspokojivě (3,2)	uspokojivě (2,6)	uspokojivě (3,0)	dobře (2,4)	uspokojivě (3,5)	uspokojivě (3,0)	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (2,9)	dostatečně (3,6)	uspokojivě (3,0)
53	51	53	51	51	53	51	53	51	53
1 páka	1 páka	4 páky	1 páka	1 páka	4 páky	1 páka	2 páky	1 páka	1 páka s tlačítkem
22-70	31-70	25-80	33-70	25-75	34-95	35-80	27-105	37-70	28-80
pevné	nastavitelné	nastavitelné	nastavitelné	pevné	pevné	pevné	nastavitelné	nastavitelné	nastavitelné
113	97-127	98-110	97-126	113	110	116	89-110	95-117	105-119
1	1	plynulá	4	1	plynulá	plynulá	plynulá	1	plynulá
3,6	3,6	4-5,4	2,9-4,1	3,4	0-4,5	0-4	2,7-4,4	3,4	0-5,4
39,40	36,60	46,60	36,50	38,00	39,10	35,00	40,00	36,00	49,50

Sabo 54-A Economy

cena: 27 990 Kč

DOBŘE (1,9)

Kvalitní sekačka, dobré výkony především na drnovitém trávníku. Velmi pohodlné nastavení výšky sečení pákou ve stylu parkovací brzdy automobilu. Uživatelsky přívětivá. Při výměně nože lze proměnit v kvalitní mulčovací sekačku.

Al-ko Silver 520 BRV**Premium**

cena: 14 590 Kč

DOBŘE (1,9)

Velmi uživatelsky přívětivá sekačka s dobrými výkony. Snadné nastavení výšky sečení jedním pohybem. Možnost použít na sběr trávy, mulčování nebo boční výhoz. Dobrá průchodnost terénem díky velkým zadním kolům, seče dobře u stěn a na krajích trávníku. Velmi hlučná s vysokou spotřebou paliva.

Honda HRX537C2VKEA

cena: 25 990 Kč

DOBŘE (1,9)

Kvalitní a bytelně zpracovaná sekačka s dobrými výkony. Pohodlná obsluha, až na nutnost nastavovat výšku sečení čtyřmi páčkami u kol. Snadná aktivace mulčovací funkce spuštěním hradicích dvířek do otvoru na výhoz trávy. Velmi vysoká spotřeba paliva.

Viking MB 655.1 V

cena: 26 690 Kč

DOBŘE (2,0)

Sekačka si dobře poradila s dlouhým a drnovitým trávníkem, vhodná do kopce nebo na nerovný povrch. Dobrá manévrovatelnost a nízká hmotnost. „Inovované“ vysypávání koše vzhůru nohama nebylo hodnoceno jako výhoda, je pohodlnější koš vysypat předem.

Iseki SW 621

cena: 52 890 Kč

DOBŘE (2,0)

Kvalitní sekačka, dobré výkony především při testech na vysokém a drnovitém trávníku. Pohodlná manipulace s košem na trávu, nepohodlné nastavení výšky sečení pomocí čtyř páček na kolech. Při použití mulčovací sady lze proměnit v kvalitní mulčovací sekačku. Vysoká spotřeba pohonných hmot.

MTD SPB 53 HW

cena: 12 470 Kč

DOBŘE (2,1)

Jednoduchý model s prostým designem bez příslušenství. Kvalitní sečení, především na běžném trávníku. Dobrá manévrovatelnost díky velkým zadním kolům. Spolehlivý startér, dobře startuje i při studeném motoru.

Hecht 551 SWB 5 in 1

cena: 10 320 Kč

DOBŘE (2,1)

Kvalitně zpracovaná sekačka s příznivými výkony. Snadná obsluha – jednoduchý start, jedna páka na nastavení výšky sečení a dobrá manévrovatelnost v kopcích a na nerovnostech. Praktický držák na nápoje.

Wolf Garten Power Edition 53 QRA

cena: 14 990 Kč

DOBŘE (2,1)

Jednoduchá, lehká a snadno ovladatelná sekačka. Pohodlná práce s košem na trávu, který je vybaven indikátorem naplnění. Praktické nastavení výšky pomocí jedné páky.

Mountfield / Castelgarden XS 55 MHS

cena: 15 360 Kč

DOBŘE (2,2)

Jednoduchá, lehká sekačka s dobrou manévrovatelností a nastavením výšky sečení pomocí jedné páky. Lze použít i jako kvalitní mulčovací sekačku. Horší výkony na drnovitém trávníku.

Weibang WB 536 SB

cena: 12 690 Kč

DOBŘE (2,2)

Sekačka s přijatelnými výkony. Otvor pro vyhazování posečené trávy měl tendenci se ucpávat, ještě než se koš zcela naplnil. Nepohodlné nastavování výšky sečení na každém kole zvlášť. Lze přeměnit v mulčovací sekačku výměnou nože.

Mountfield / Castelgarden XS 55 MBS 4S

cena: 14 600 Kč

DOBŘE (2,2)

Jednoduchá, lehká a snadno manévrovatelná sekačka se spíše průměrnými výkony. Jednoduché nastavení výšky sečení pomocí jedné páky. Na drnovitém trávníku zanechává neposečené části. Snadné skládání model. Lze použít jako mulčovací sekačku.

Brill Steelline Quattro 52 XLR 6.0

cena: 13 390 Kč

DOBŘE (2,2)

Bytelná sekačka s dobrou manévrovatelností díky velkým zadním kolům a snadným nastavením výšky sečení. Má indikátor naplnění koše na trávu. Není vhodná jako mulčovací sekačka.

Partner P53-675DWAR

cena: 10 070 Kč

DOBŘE (2,2)

Kvalitně zpracovaná sekačka s přijatelnými výkony. Má pohon předních kol, což je nepraktické především při manévrování (při zatáčení na zadních kolech dojde ke ztrátě pohonu), má tendence ke smyku. Nepohodlné nastavení výšky sečení pomocí čtyř páček na kolech. Příliš vysoká spodní hranice výšky sečení (34 mm). Nejvyšší spotřeba paliva v testu.

Power Plus POWXG6007

cena: 11 350 Kč

DOBŘE (2,2)

Jednoduchá sekačka s průměrnými výkony. Příliš vysoké nastavení nejvyšší výšky sečení (35 mm). Sekačka je spolehlivá, dobře startuje i se studeným motorem a má pohodlnou obsluhu i nastavení výšky sečení.

John Deere JS63V

cena: 21 590 Kč

DOBŘE (2,3)

Mulčovací sekačka, nemá funkci sběru trávy. Velmi vhodná na mulčování, ovšem kvalita běžného sečení je spíše průměrná. Pohodlné manévrování (i díky nepřítomnosti koše) a spolehlivé startování i za studena.

Stiga Multiclip Pro 53 S Svan

cena: 21 860 Kč

DOBŘE (2,4)

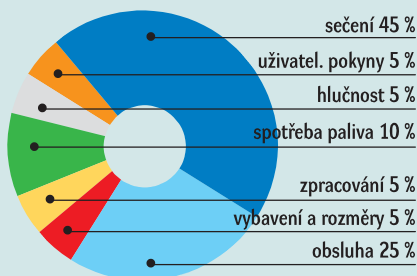
Mulčovací sekačka s průměrnými výkony. Pohon předních kol; díky příliš lehkému předku má stroj tendenci ke smyku. Jinak je manévrovatelnost poměrně dobrá (nízká hmotnost, absence koše). Pohodlná obsluha, především ovládání a startování. Příliš vysoká spodní výška sečení (37 mm). Nejvyšší sekačka v testu, ovšem s velmi vysokou spotřebou paliva.

Jak testujeme

podrobný postup testu benzínových sekaček naleznete na www.dtest.cz/sekacky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality benzínových sekaček

Husqvarna LC 53B e

cena: 19 370 Kč

USPOKOJIVĚ (2,7)

Velká a těžká sekačka s horší manévrovatelností. Výhoz trávy se ucpává ještě před naplněním koše do poloviny. Nepraktické ovládání, výška sečení nejde lehce nastavit do nejnižší polohy. Zapínání pohonu nože se v průběhu testu rozbilo. Použitelná především jako mulčovací sekačka.

Robotické sekačky jsou určeny pro ty, kdo se místo namáhavého sečení chtějí natáhnout na lehátko a z povzdálí pozorovat malé šmejdily. I když na první pohled vypadají jako drahé hračky a vzbuzují pochybnosti, jejich výkony byly překvapivě dobré.

Robotické sekačky jsou mulčovací přístroje bez sběrného koše. Trávu rozsekají na malé kousky, které se rovnoměrně rozprostřou v trávníku, kde se brzy rozpadnou a trávník hnojí. Jsou určeny pro průběžnou údržbu menších, ale i středně velkých trávníků. Náš test se zaměřil na dva typy robotických sekaček.

Přes hranici ani krok

Prvním typem, reprezentovaným modely Husqvarna Automower a Robomow, jsou sekačky, které pracují v prostoru vymezeném hraniční smyčkou (kovovým drátem). Smyčka se pomocí kolíků umístí do trávníku a slouží jako prakticky neviditelná hranice určující plochu, na níž se má robot pohybovat. Ten podle signálu ze smyčky pozná hranice vymezeného pozemku a uvnitř něj se podle určitého algoritmu pohybuje a seče trávu. Smyčkou je nutno vymezit i prostory, které robot sekat nemá (například květinový záhon), pokud nejsou ohraničeny pevnou bariérou.

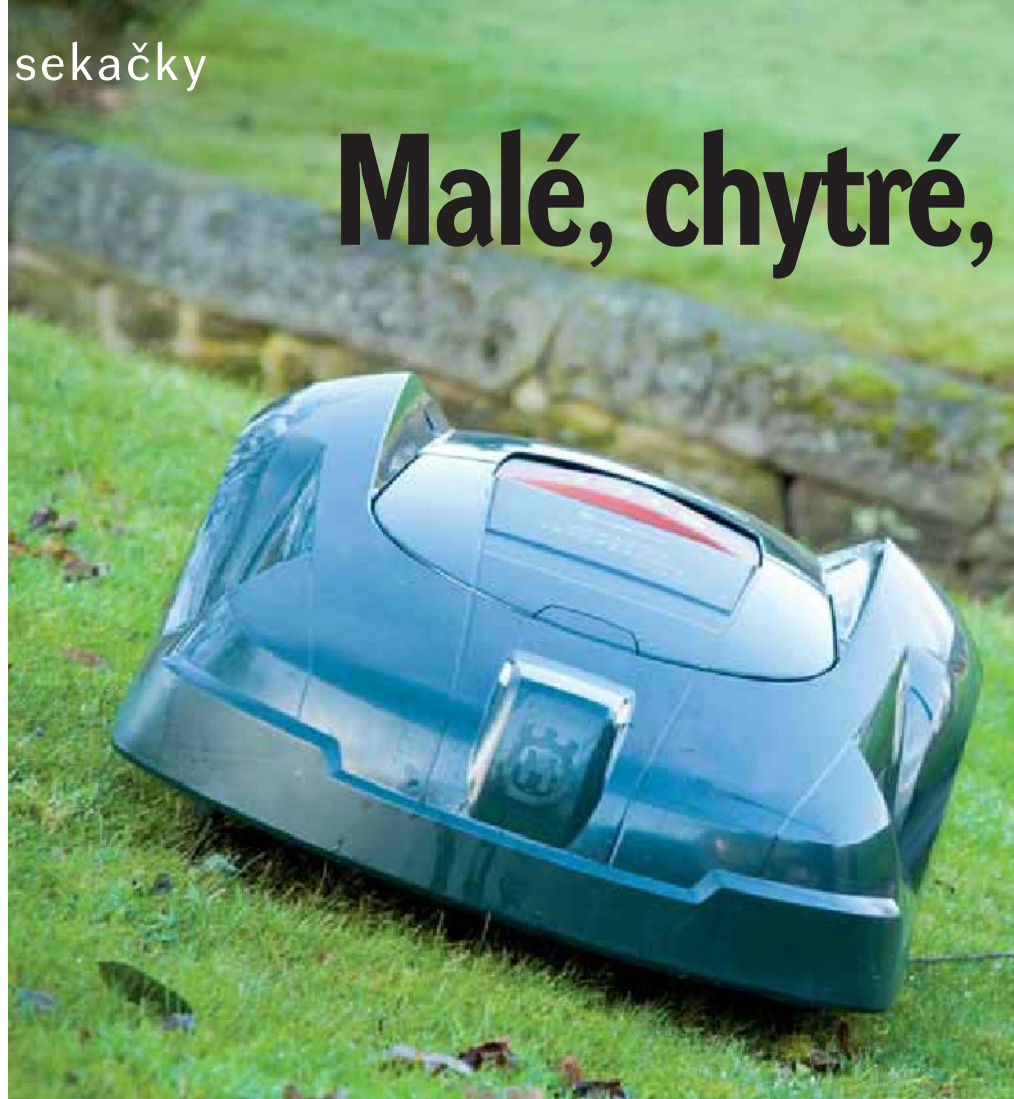
Robot je umístěn v základnové stanici (kam se sbíhají i kabely hraniční smyčky), kde se nabíjí (v případě, že mu v průběhu nabíjení dochází baterie, zajede se nabít sám) a zajiždí do ní po skončení práce.

Tento druh automatických sekaček je velmi sofistikovaný, lze je programovat například na sečení ve vymezený čas, má několik režimů sečení apod. Proti zneužití nebo krádeži je robot chráněn PIN kódem, který je při jeho zapnutí nutné zadat.

Jejich výhodou je plná automatizace, možnost programování a práce v přesně vymezeném prostoru. Smyčky je ovšem třeba předem nainstalovat do trávníku, což je pracné především při komplikovanějším půdorysu trávníku s množstvím záhonů uvnitř. Roboti nedokážou pracovat mimo vymezený prostor a nelze je tak používat ad hoc. Oba testované modely jsou také poměrně velké, což ztěžuje jejich transport a skladování. Základnová stanice (případně stanice i s robotem) ponechaná na zahradě se také může stát lákadlem pro zloděje.

Všeteční šmejdilové

Druhým typem jsou malé „šmejdilové“ Ambrogio a Lizard. Tito roboti jsou velice kompaktní, ale mají překvapivě velký záběr (větší než mnohem objemnější Robomow). Ke své práci nepotřebují hra-

Malé, chytré,

niční smyčku, pohybují se v prostoru vymezeném fyzickými překážkami, jako je plot nebo zeď. Proto je třeba dávat pozor a ohraničit i záhony a jiná místa plůtky, jinak je robot může posekat. Oba modely jsou sice vybaveny senzory, které poznají, že robot vyjel z trávníku (na hlínu nebo na beton například), zastaví nože a robot se vrátí na trávu, nicméně záhon posetý množstvím drobných rostlin by poznat nemusel.

Testované sekačky jsou velmi jednoduché na obsluhu, mají prakticky jen tlačít-

ko na zapnutí a vypnutí. Nemají základnovou stanici, nabíjí se ve chvíli, kdy jim dojde baterie pomocí nabíjecích kabelů, které se upevní na konce os jejich náprav.

Výhodou „šmejdilových“ robotů je jejich nezávislost, stačí je zapnout a umístit na jakýkoliv trávník. Neomezený pohyb ovšem znamená, že je třeba dbát zvýšené pozornosti, aby se robot „nezatoulal“, někdy nespádl (byť by díky sensorům neměl) nebo nenapáchal nepředvídané škody. Mezi nevýhody patří nemožnost programování a automatického nabíjení a také horší ochrana před zloději (oproti výše uvedeným modelům vybaveným PINem). Kompaktní rozměry a nízká hmotnost ovšem činí sekačky velmi skladnými.

Překvapivě dobré výkony

I když robotické sekačky jsou určeny k pravidelné údržbě běžného trávníku a i v jejich návodech se dočtete, že v případě vysoké trávy má jejich použití předcházet posečení běžnou velkou sekačkou, podrobili jsme roboty stejným zkouškám jako ostatní sekačky. Každé jsme připravili stometrový pozemek s běžným trávníkem vymezený buď hraniční smyčkou, nebo fyzickými překážkami. Uvnitř jsme

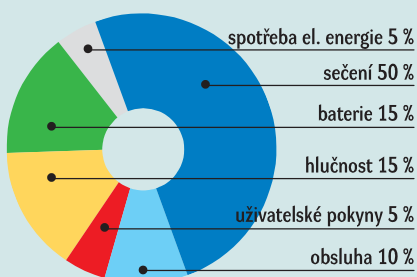
výkonné

■ DOBRÁ RADA

Z robotických pomocníků do zahrady lze doporučit model **Husqvarna Automower 220 AC** (dobře, 51 800 Kč) se základnovou stanicí a hraničním kabelem. Levnější volbou je **Lizard Mower S 14** (dobře, 35 990 Kč), který seče tam, kam jej položíte, dokud nenarazí na pevnou překážku.

Jak testujeme
podrobný postup testu robotických sekaček naleznete na www.dtest.cz/sekacky

Jak hodnotíme
grafická skladba celkového hodnocení kvality robotických sekaček

vymezili oblasti reprezentující ohraničený záhon, umístili plot a kůl, abychom viděli, jak si sekačky poradí s překážkami.

Stejně jako u velkých sekaček jsme pak hodnotili kvalitu posečení trávy hned po skončení práce a po třech dnech od sečení. Vysoký trávník byl zastoupen trávou deset centimetrů vysokou, sekačky byly nastaveny na výšku sečení 40 mm. S vysokou trávou si všechny modely poradily překvapivě dobře, byť na její sečení nejsou určené. Podobně to bylo i s vlhkou trávou, která byla o polovinu kratší než tráva vysoká. Automatické sekačky neměly větší problémy ani s nerovným povrchem, se sečením do kopce (být některým se do kopce příliš nechtělo) ani se sečením na krajích záhonu. Sekačky s hraniční smyčkou měly tendenci nechávat prostory blízko kabelu neposečené.

Jedinou situací, s níž se nevypořádaly, byl drnovitý trávník; pohybovaly se pouze mezi jednotlivými vysokými drny, které hodnotily jako překážky. Husqvarna a Robomow drny sice přejely, ovšem bez toho, že by dokázaly sekat travu. Nutno podotknout, že tento typ sekačky není na podobné povrchy určený.

V hlučnosti sekaček se objevily poměrně velké rozdíly. Velmi tichá, téměř neslyšitelná při běžném hluku okolí byla Husqvarna, Robomow nepříjemně hvízdal a zbývající dva stroje byly sice slyšet, ale nepůsobily nijak rušivě.

Pozor na prsty

Na nedostatky u jednoho modelu jsme narazili ve zkouškách bezpečnosti. I když výrobci v návodech doporučují provozovat roboty pod nepřetržitým dohledem a zajistit, aby se na trávníku nepohybovali handicapovaní lidé, děti a zvířata, věnovali jsme jejich bezpečnosti zvýšenou pozornost.

Riziko při střetu s robotem v provozu nehrozí. Lidská noha je brána jako běžná překážka a robot při nárazu na nohu obrátí směr. Husqvarna je vybavena alarmem, který začne houkat ve chvíli, kdy se někdo pokusí se zapnutým robotem manipulovat. Všechny roboty také zastaví své nože v případě, že je někdo nadzdvihne, zvedne nebo obrátí.

Jedinou výjimku, za níž jsme udělili sníženou známku, představuje robot Lizard. V případě, že jej zvednete za jinou část, než jsou kovová madla (fungující jako bezpečnostní dotykový vypínač), nůž se nezastaví a dále rotuje, i když je sekačka ve svislé poloze. To může být potenciálně nebezpečné. Druhý, konstrukčně téměř shodný model Ambrogio je vybaven senzory reagujícími nejen na dotyk madel, ale i na změnu polohy sekačky. ■

Husqvarna Automower 220 AC: Při vybití baterií se sekačka sama zajede nabít do základnové stanice. Proti náhodnému zapnutí je chráněna PINem.

Lizard Mower S 14: Sekačka se nabíjí pomocí nabíjecích kabelů.

Jednoduchý, ale účinný nůž mají sekačky Ambrogio a Lizard.

Husqvarna Automower 220 AC

cena: 51 800 Kč

DOBŘE (1,9)

Celkově nejlepší robotická sekačka.

Zklamala pouze na drnovitém trávníku, což ale není povrch, na který je stavěná. Má základnovou stanici a pracuje v prostoru vymezeném hraniční smyčkou. Posečený trávník byl rovnoměrně střížen, sekačka dobře mulčuje. Po prvním sečení na zatím neupraveném trávníku bylo ovšem nutné odstranit větší, špatně rozsekané kousky trávy. Sekačka neposekala kraj

trávníku u květinového záhonu i přesto, že hraniční smyčka byla natažena až u jeho okraje.

Sekačku lze provozovat i ve více oblastech vyznačených hraniční smyčkou. Mezi jednotlivými oblastmi lze natáhnout vodící smyčku, aby sekačka mohla přejíždět z jedné oblasti do druhé. Sekačka je velmi tichá a pohodlná na obsluhu, lehká, ovšem relativně velké rozměry a nepřítomnost madla ztěžují její transport.

ROBOTICKÉ SEKAČKY

	Husqvarna Automower 220 AC	Lizard Mower S 14	Ambrogio Linea 50 Basic EU	Robomow RM400
Průměrná cena (Kč)	51 800	35 990	31 360	36 810
CELKOVÉ HODNOCENÍ	DOBŘE (1,9)	DOBŘE (2,1)	USPOKOJIVĚ (2,7)	USPOKOJIVĚ (3,0)
SEČENÍ	dobře (2,0)	dobře (2,1)	dobře (2,3)	uspokojivě (3,0)
Trávník: běžný / vlhký	● / ●	● / ●	● / ●	● / ○
Trávník: vysoký / drnovitý	● / ⊗	○ / ⊗	● / ⊗	○ / ⊗
Nerovný terén / sečení v kopci	● / ●	● / ●	● / ○	● / ⊖
OBSLUHA	dobře (2,2)	dobře (2,2)	dobře (2,2)	dobře (2,1)
Startování	●	●	●	●
Nastavení výšky sečení	●	⊗	⊗	●
Ovládací prvky / baterie	● / ○	● / ○	● / ○	● / ○
Transport a skladování / údržba	○ / ○	● / ●	● / ●	○ / ●
UŽIVATELSKÉ POKYNY	velmi dobře (0,9)	velmi dobře (0,9)	velmi dobře (0,9)	velmi dobře (0,9)
HLUČNOST	velmi dobře (0,7)	velmi dobře (1,4)	dobře (1,8)	uspokojivě (3,0)
BATERIE	uspokojivě (2,7)	dostatečně (3,6)	uspokojivě (3,4)	dostatečně (4,4)
Výdrž baterie	○	⊖	⊖	⊖
Nabíjecí doba	●	●	●	⊗
SPOTŘEBA ELEKTRICKÉ ENERGIE	dobře (1,6)	velmi dobře (1,3)	velmi dobře (1,3)	uspokojivě (2,7)
ZPRACOVÁNÍ	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)
BEZPEČNOST	dobře (1,8)	dobře (1,8)	dostatečně (3,7)	dobře (1,8)
VBÁVENÍ				
Typ baterie / počet baterií	NiMH / 1	lithiové / 1	lithiové / 1	olověné / 2
Typ nabíjení	zákl. stanice	nabíjecí kabel	nabíjecí kabel	zákl. stanice
Pracovní doba na jedno nabití	40–60 min	3,5 h	3,5 h	92 min
Doporučená velikost trávníku (m²)	2000	400	400	400
Maximální sklon terénu (°)	35 % – 20°	27°	27°	18°
Délka hraničního kabelu (m)	240	□	□	250
Madlo / počet kol	□ / 4	■ / 4	■ / 4	■ / 3
Dálkové ovládání / alarm	□ / ■	□ / □	□ / □	□ / ■
Dešťový senzor / bezpečnostní kód	□ / ■	□ / □	□ / □	■ / ■
Záběr sečení (cm)	20	25	25	20
Nastavení výšky sečení	plynulé	2 stupně	2 stupně	plynulé
Výška sečení (mm)	20–62	34–40	34–40	20–80
Odstup od krajů: boční, přední (mm)	16 / 16	4,5 / 9,2	4,5 / 8,7	6–29 / 16
Rozměry ve skladovací poloze: délka x šířka x výška (mm)	70 x 54 x 30	41 x 20 x 34	41 x 20 x 30	65 x 51 x 30
Rozměry nabíječky: délka x šířka x výška (mm)	87 x 70 x 25	18 x 6 x 2	18 x 6 x 2	80 x 57 x 25
Hmotnost vč. baterie (kg)	8,80	7,90	7,90	17,60

ROZPĚTÍ HODNOCENÍ

velmi dobře (0,5–1,5)
dobře (1,6–2,5)

Lizard

Mower S 14

cena: 35 990 Kč

DOBŘE (2,1)

Malá, ale robustní sekačka, má větší záběr než výrazně větší Robomow. Sečení trávníku bylo rovnoměrné a kousky posečené trávy byly rovnoměrně rozprostřeny. U krajů sekačka sekala tak blízko, jak jí její konstrukce dovolila. Drobným nedostatkem bylo vyjždění kolejí do měkkého trávníku. S drnovitým trávníkem si neporadí, není na něj určena.

Obsluha je velmi jednoduchá, stačí položit na zem a zapnout tlačítko. Sekačka se pohybuje v rámci fyzických bariér (nepotřebuje smyčku) a pracuje, dokud ji nevypnete nebo jí nedojde baterie. Pozná, když vyjede z trávníku, zastaví nůž a vrátí se zpět. Pouze dvě možnosti nastavení výšky sečení (34 a 40 mm), které se obtížně mění.

Ambrogio Linea 50

cena: 31 360 Kč

USPOKOJIVĚ (2,7)

Sekačka je velmi podobná modelu Lizard (konstrukce, výkon i obsluha), liší se především designově a zřejmě i softwarem. Oproti modelu Lizard jí trvalo déle zorientovat se v kopci a měla tendenci sjíždět spíše z kopce dolů.

Tento výrobek trpí bezpečnostním nedostatkem. Pokud dojde k zvednutí sekačky jinak než za kovovou madla, žací nůž se automaticky nezastaví, čímž zvyšuje riziko poranění!

Robomow RM400

cena: 36 810 Kč

USPOKOJIVĚ (3,0)

Ukázka méně kvalitní automatické sekačky s hraniční smyčkou. Samotná instalace hraniční smyčky spolu s nabíjecí stanicí zabrala přes dvě hodiny. Sečení trávníku nebylo příliš rovnoměrné, samotné mulčování bylo hodnoceno dobře; kousky trávy byly nasekané na drobné kousky a rovnoměrně rozprostřeny v trávníku. Ani po třech sečeních nebyl vzhled trávníku příliš dobrý a i při nastavení nejnižší výšky sečení (20 mm) byl příliš vysoký. Robot je poměrně velký a těžký, má ale madlo na přenášení. Je vybaven dětskou pojistkou zabráňující náhodnému zapnutí dětmi.

VYSVĚTLIVKY

■ ano □ ne
Některá hodnocení mohou být limitována.

Umění žehlení

■ DOBRÁ RADA

Opět se potvrdilo, že cena a kvalita ne vždy musí jít ruku v ruce. Nejlepší mezi žehličkami **Braun TexStyle 5-510** (velmi dobře, 1270 Kč) jako jediná dosáhla na nejvyšší možné hodnocení. V těsném závěsu se umístila dražší žehlička **Philips GC4870** (dobře, 2190 Kč), výsledky praktického žehlení díky vyššímu výdeji páry byly dokonce o něco lepší.

Poměrem cena versus kvalita zaujme výrobek **Tefal FV350 Supergliss** (dobře, 930 Kč), který se vyrovná i dvojnásobně dražším modelům. Dražší parní stanice určené k náročnějšímu žehlení většího množství prádla se v testu také osvědčily. **Rowenta DG8760** (dobře, 5460 Kč), jako jediný výrobek v testu, získala vysoké hodnocení v praktické zkoušce žehlení. Levný, ale na obsluhu náročnější **Severin BA 3298** (dobře, 2010 Kč) je řešením pro ty, kdo si chtějí usnadnit žehlení větším množstvím páry, ale mají hlouběji do kapsy. Jeho nevýhodou je především tlaková nádoba bojleru, do níž se nedá za provozu dolévat voda.

I když móda zdaleka nevyžaduje nažehlené puky u kalhot, věci na žehlení se najde spousta. Stejně jako žehliček na trhu. A běžné napařovací žehličky konkuruje parní stanice. Jak možná tušíte, jen technologie o výkonu nic neřekne, a tak mezi oběma typy nalezneme jak dobré, tak méně kvalitní výrobky.

Žehličky se zlepšují. Alespoň soudě podle reklamy. Když jsme nahlédli do testu žehliček z roku 2000, zjistili jsme, že se svět vůbec nezměnil. I tenkrát výrobci slibovali zázračně odolné a hladké žehlicí desky z materiálů exotických názvů, množství inovativně umístěných

otvorů pro páru a další a další vymoženosti. Od té doby se nic nezměnilo a výrobci hrají dokola stále tutéž písničku.

Pokud by vývoj měl jít tak rychle, jak výrobci naznačují, musely by dnešní žehličky vyžehlit prádlo již pouhým svým přiblížením ke koši na prádlo. První rada tedy zní: ignorujte reklamu, i kdyby žehličku vychvalovala do nebe. Zázračnou technologii, která vás zbaví pracného žehlení, ještě nikdo

nevynalezl a dnešní žehličky se od těch testovaných před deseti lety prakticky neliší.

Na čem (ne)záleží

V testu jsme se zabývali technickými zkouškami jednotlivých částí žehliček a parních stanic; oba systémy jsme poté podrobili praktickým zkouškám. Z výsledků je vidět, kde jsou slabá místa a co je naopak bezproblémové.

Nejčastěji skloňovaným místem je žehlicí deska. Ta je klíčovou částí, neboť na ní záleží, jak dobře bude žehlička klouzat po

prádle, zda se na ni nalepí nešťastnou náhodou připálené prádlo a zda se nepoškrábe při přejetí přes kovový zip nebo knoflíky. Bez ohledu na to, jakými superlativy výrobci povrchy svých desek nazývají, existují v zásadě pět druhů – eloxovaný materiál (hliníková slitina potažená specifickým materiálem), smalt, nerezová ocel, broušený hliník a keramický povrch. Všechny povrchy jsou dostatečně tvrdé, nejlehčí skluz po prádle má zpravidla smalt, nejhorší broušený hliník (na ten se také nejvíce lepí prádlo).

Na základě provedených zkoušek lze jen těžko rozhodnout, který z povrchů je nejlepší. Celkové výsledky mírně favorizují povrchy eloxované a smaltované, některé nerezové žehličky se nám podařilo lehce poškrábat.

Důležitější než povrch je tvar žehlicí desky. Některé žehličky a zejména parní stanice mají „profesionální“ vzhled s vyso-

Více na www.dtest.cz

Další testované žehličky, detailní hodnocení obsluhy a ostatních zkoušek naleznete na www.dtest.cz/zehlicky.

ŽEHLIČKY

	Braun TexStyle 5-510	Philips GC4870	Tefal FV3510 Supergliss	Rowenta DW5010 Focus	Tefal FV9540 Ultimate 400	Philips GC3620/02 Energycare	Rowenta DW9020 Steamium
Průměrná cena (Kč)	1270	2190	930	1380	2090	1290	2050
CELKOVÉ HODNOCENÍ	VELMI DOBŘE (1,5)	DOBŘE (1,6)	DOBŘE (1,6)	DOBŘE (1,7)	DOBŘE (1,7)	DOBŘE (1,8)	DOBŘE (2,0)
ŽEHLENÍ S NAPAŘOVÁNÍM	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (2,8)	uspokojivě (2,8)	uspokojivě (2,7)	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (2,8)	uspokojivě (2,8)
Žehlení: doba / kvalita	○ / ○	○ / ●	○ / ○	○ / ●	○ / ○	○ / ●	○ / ●
VÝDEJ PÁRY	dobře (2,3)	dobře (2,0)	dobře (2,3)	velmi dobře (0,8)	velmi dobře (1,5)	dobře (1,7)	velmi dobře (1,0)
ODOLNOST ŽEHLICÍ DESKY	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (1,2)	velmi dobře (0,5)	dobře (1,8)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (1,2)	dobře (1,8)
OBSLUHA	dobře (1,8)	dobře (2,1)	dobře (2,0)	dobře (2,1)	dobře (2,1)	dobře (2,2)	dobře (2,1)
ODOLNOST VŮČI ZANEŠENÍ	velmi dobře (0,8)	velmi dobře (0,7)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,1)	velmi dobře (1,1)	velmi dobře (1,2)	dobře (1,7)
Dlouhodobá zkouška	●	●	●	●	●	●	●
Pára: množství / úbytek	● / ●	● / ●	● / ●	○ / ●	● / ●	○ / ●	⊗ / ●
VYBAVENÍ							
Deklarovaný výdej páry (g/min)	30	50	30	40	50	35	45
Celková hmotnost (kg)	1,5	2,1	1,5	1,8	2,1	1,9	2,1
Objem zásobníku na vodu (l)	5,8	5,8	5,8	5,8	5,7	5,8	5,7
Materiál žehlicí desky	elox. materiál	elox. materiál	smalt	nerez	smalt	elox. materiál	nerez
Délka přívodního kabelu (m)	4,3	3,6	4,3	4,2	3,6	3,0	3,6
Odvápňovací ventil / tlačítko	■ / □	□ / ■	■ / □	□ / ■	■ / □	□ / ■	□ / ■
Frekvence čištění ¹⁾	pravidelně	každé 2 týdny	1x měsíčně	každé 2 týdny	1x měsíčně	každé 2 týdny	každé 2 týdny

kým kovovým okrajem. Ten nejenže ztěžuje žehlení například okolo knoflíků, ale můžete se o rozpálený bok žehličky spálit. Lepší jsou v tomto ohledu „domácí“ žehličky, především ty, jejichž špička je po stranách poněkud „vybraná“ a dostatečně plochá.

Počet a rozmístění otvorů pro páru nemá na praktické výsledky žehlení valný vliv, jak se opakovaně ukázalo v testu. Rozdíly jsme nepozorovali ani u technologie Ionic Deep Steam, která podle prezentace výrobce Philips má učinit žehlení rychlejší a jednodušší, ani u jiných parních „vychytávek“.

Samotné napařování, tedy množství páry žehličkou vyprodukované, je naopak to, co se počítá. Ovšem ani zde neplatí čím více, tím lépe. Na oslňující čísla uvádějící obrovské dávky páry u té či oné žehličky zapomeňte. Zpravidla totiž uvádí výkon takzvaného parního rázu (tedy jed-

norázové zvýšené dávky páry) a pokud je uveden i trvalý výdej páry, je to hodnota naměřená při maximální teplotě, kterou ne vždy při žehlení nepoužíváte. Proto jsme měřili výdej páry při nastavení na druhý a třetí stupeň. Skutečný výdej páry se u jednotlivých modelů velice liší, i přestože mají všechny přibližně stejný deklarovaný parní výkon. U parních stanic se pak množství páry pohybuje řádově výše než u žehliček.

Vodní kámen, to je...

Nejdůležitější zkouškou, pomineme-li samozřejmě zkoušky praktické, byla odolnost žehliček a stanic vůči zanesení vodním kamenem. Zkouškou, při které jsme používali tvrdou vodu, jsme testovali dlouhodobou výdrž žehliček jako takových, účinnost systémů na samočištění, ale i správnost doporučení manuálního čištění. Při dlouhodobé zkoušce trvající

Suchá klasika

I když napařovací žehlička je standardem, najdou se lidé, kteří dávají přednost staré dobré suché žehličce. Do testu jsme proto zařadili výrobek Eta 7246. Před nedávnou dobou byl znovu uveden na trh a na internetu se řadí mezi nejprodávanější z kategorie žehliček.

Pochopitelně nás zajímalo, jak dobře se s touto žehličkou žehlí v porovnání s napařovacími modely, podrobili jsme ji i zkouškám životnosti. Zátěžovým testem 250 hodin v horkém stavu, zkouškami obsluhy i odolnosti ocelové žehlicí desky prošla Eta 7246 bez problémů. Ovšem v praktických zkouškách se naplno ukázalo, proč bylo suché žehlení vytlačeno párou. Samotné žehlení s Etou trvalo jen o málo déle než u napařovacích modelů, ale po třech hodinách prádlo vypadalo mnohem hůře než po žehlení většinou napařovacích žehliček. Z toho je zřejmé, že s napařovací žehličkou neušetříte mnoho času ani námahy, ale se stejnou námahou vyžehlíte lépe.

U suché žehličky je, na rozdíl od napařovací, důležité, aby teplota jejího povrchu odpovídala nastavenému stupni. U napařovací žehličky dochází díky napařování k ochlazování kontaktní plochy a tak prádlo při napařování jde jen obtížně spálit. Teploty povrchu suché žehličky Eta byly pro jednotlivé stupně 75, 108 a 154 stupňů Celsia, tedy v určených intervalech. Žehlička byla hodnocena jako lehká a pohodlná s jedinou výtoku vztahující se ke kovové špičce, jejíž horní rozpálená plocha představuje riziko popálení.

Těm, kdo jsou zvyklí nebo mají specifické tkaniny, které se dají dobře vyžehlit pouze suchou žehličkou (případně těm, kdo potřebují žehličku na žehlení jiných věcí, než je prádlo), můžeme žehličku Eta 7246 doporučit.

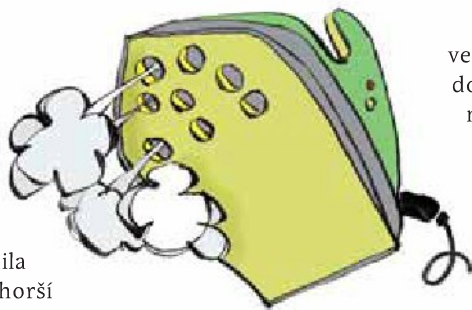

Eta 3283 90 Lancetta	Bosch TDA7650 ProEnergy	Eta 1283 90 Lancetta	Taurus Geyser Gold	DeLonghi FXG24AT EasyTurbo	Solac CVG 9605	Severin BA3237
1230	1760	1120	1290	1090	1870	900
USPOKOJIVĚ (2,6)	USPOKOJIVĚ (3,0)	USPOKOJIVĚ (3,0)	USPOKOJIVĚ (3,2)	USPOKOJIVĚ (3,3)	DOSTATEČNĚ (3,6)	DOSTATEČNĚ (3,7)
uspokojivě (2,7)	uspokojivě (3,2)	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (3,1)	uspokojivě (3,1)	uspokojivě (3,0)	uspokojivě (3,2)
○/●	○/○	○/○	○/○	○/○	○/○	○/○
dostatečně (4,1)	dostatečně (4,1)	uspokojivě (3,5)	uspokojivě (3,4)	uspokojivě (3,3)	uspokojivě (3,3)	dostatečně (4,3)
velmi dobře (0,5)	velmi dobře (1,2)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (1,2)	dobře (2,1)	velmi dobře (0,5)	velmi dobře (0,5)
dobře (1,9)	dobře (2,2)	dobře (2,0)	dobře (2,4)	dobře (2,2)	uspokojivě (2,6)	dobře (2,3)
uspokojivě (3,3)	dostatečně (3,8)	dostatečně (4,2)	dostatečně (4,2)	dostatečně (4,4)	nedostatečně (5,4)	nedostatečně (5,5)
○	○	⊖	○	⊖	⊗	⊗
○/⊗	⊗/⊗	⊖/⊗	⊗/⊗	⊗/⊗	⊗/⊗	⊗/⊗
40	40	30	neuvedeno	neuvedeno	40	37
1,7	1,8	1,7	1,8	2,0	2,4	1,7
5,8	5,7	5,7	5,7	5,7	5,6	5,7
elox. materiál	elox. materiál	elox. materiál	elox. materiál	nerez + keramika	nerez	keramika
3,0	3,6	3,0	4,3	3,0	3,4	4,2
□/■	□/□	□/■	□/■	□/■	□/□	□/■
1x měsíčně	po použití	1x měsíčně	1x měsíčně	při poklesu výdeje páry	každých 6 měsíců	každé 2 týdny

250 hodin jsme žehličky odvápnovali tak, jak bylo doporučeno v jejich návodech k použití.

Mnohé žehličky tato zkouška srazila na kolena. Ty nejhorší přestaly napařovat nebo dokonce i hřát již po šedesáti hodinách provozu. Ty nejlepší naopak vydržely 250 hodin bez problémů. V průměru každá žehlička vypařila 320 litrů vody. Některé výrobky se zanášely průběžně, čímž docházelo k poklesu množství jimi vyprodukované páry.

Není třeba podotýkat, že žehličku je třeba pravidelně čistit, zejména tehleli z kohoutku tvrdá voda. Výrobci se čištění snaží usnadnit a žehličky vybavují systémy na změkčení vody a čištění od nánosů vodního kamene. Nejúčinnější z nich je odvápnovací

ventil. Při jeho vytažení dojde k vytečení studené vody na rozpálené topné těleso žehličky, vznikne parní šok, který rozbije usazeniny; ty pak z žehličky vypadají.

Na stejném principu, ale méně efektivně funguje odvápnovací tlačítko. Parní stanice a některé žehličky jsou vybaveny kazetou na zachycování vodního kamene. Lépe fungují kazety, které lze vyjmout a vyčistit. Čištění octovou vodou je samozřejmě osvědčenou cestou a funguje

stejně spolehlivě jako drahé čisticí prostředky.

Vyžehleno

Praktické zkoušky zahrnovaly žehlení různých v domácnosti běžných druhů prádla. Hodnocena byla doba žehlení – testující žehlili tak dlouho, dokud neměli pocit, že prádlo je dobře vyžehlené, a snadnost obsluhy, kde se projevila výhoda lehkých žehliček se smaltovaným povrchem. Kvalita vyžehleného prádla byla hodnocena po třech hodinách. Tato doba je nutná k úplnému doschnutí prádla a k odhalení špatně vyžehlených částí, které nebyly těsně po vyžehlení viditelné. ■

PARNÍ STANICE

	Tefal GV7250 Express Anti-calc	Rowenta DG8760	Philips GC7430/02	Severin BA 3298	Domo DO 7071S	DeLonghi WX1870GAT
Průměrná cena (Kč)	4570	5460	4150	2010	2030	5750
CELKOVÉ HODNOCENÍ	DOBŘE (1,6)	DOBŘE (1,7)	DOBŘE (1,9)	DOBŘE (2,2)	USPOKOJIVĚ (3,0)	USPOKOJIVĚ (3,5)
ŽEHLÉNÍ S NAPAŘOVÁNÍM	uspokojivě (2,7)	dobře (2,5)	uspokojivě (3,0)	uspokojivě (3,0)	uspokojivě (2,8)	uspokojivě (2,8)
Žehlení: doba / kvalita	○ / ○	○ / ●	○ / ○	○ / ○	○ / ●	○ / ○
VÝDEJ PÁRY	velmi dobře (1,3)	velmi dobře (1,3)	dobře (2,2)	uspokojivě (3,5)	dostatečně (4,0)	velmi dobře (1,4)
ODOLNOST ŽEHLICÍ DESKY	velmi dobře (0,5)	uspokojivě (3,4)	velmi dobře (1,2)	velmi dobře (1,2)	uspokojivě (3,4)	dobře (2,1)
OBSLUHA	dobře (2,1)	dobře (2,2)	dobře (2,3)	uspokojivě (3,2)	dobře (2,2)	dobře (2,2)
ODOLNOST VŮČI ZANEŠENÍ	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (0,7)	velmi dobře (1,2)	velmi dobře (1,4)	uspokojivě (3,4)	nedostatečně (5,2)
Dlouhodobá zkouška	●	●	●	●	○	⊗
Pára: množství / úbytek	● / ●	● / ●	● / ●	○ / ●	⊖ / ⊗	⊗ / ⊗
VYBAVENÍ						
Deklarovaný výdej páry (g/min)	120	100	120	neuveďeno	70	130
Celková hmotnost (kg)	6,5	5,8	5,6	4,6	4,7	6,2
Objem zásobníku na vodu (l)	4,6	5,1	5,2	5,1	5,0	5,4
Materiál žehlicí desky	smalt	nerez	elox. materiál	hliník	nerez	nerez
Délka přívodního kabelu (m)	4,3	4,2	4,0	4,3	4,2	4,0
Frekvence čištění ¹⁾	světelná signalizace	světelná signalizace	jednou za měsíc nebo po 10 použitích	pravidelně	každých 6 měsíců	světelná signalizace

Odvápňovací tryska představuje efektivní systém odstraňování vodního kamene.

Některé žehličky jsou vybaveny praktickou zadní nálevkou na vodu s velkým otvorem usnadňujícím plnění.

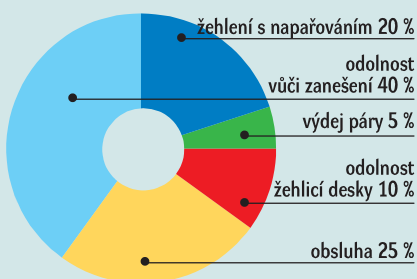
Záběr z testu odolnosti parních stanic vůči zanášení vodním kamenem.

Jak testujeme

podrobný postup testu napařovacích žehliček a parních stanic naleznete na www.dtest.cz/zehticky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality napařovacích žehliček a parních stanic

FEJETON

Napařte se!

Řeknu to rovnou: Člověku je líp, když je trochu napařenej. A není to žádná propagace, propaganda, ani provokace, nýbrž pouhé konstatování, plynoucí ovšem ze životní zkušenosti. Je mi prostě líp, a kdo mě zná, tak ví, že jsem v takové chvíli snesitelnější a dá se se mnou vyjít. Rozdal bych se. Srdce na dlani, úsměv na rtech. A u ostatních, maličko napařenejch lidí, jsem si toho všiml taky, takže to s klidným svědomím můžu zevšeobecnit.

Ostatně, nejen u lidí jsem si toho všiml. Například s hrachem se dá taky líp vyjít, když je napařenej.

A samozřejmě s prádlem.

Prádlo, které s člověkem žije jaksi intimně a provází ho téměř na každém kroku, následkem toho přebírá částečně i jeho vědomí... no to možná ne, ale řekněme jeho vnímání a pocity. Prádlo například náramně dobře zná rozdíl mezi tím, kdy je člověk napařenej a zapařenej. A zapařené prádlo se necítí bůhvíjak. Člověk taky ne. Tak vidíte.

Proto byl vynález napařovací žehličky jedním z nejvýznamnějších v celé historii (prádla) a vůbec nezáleží na tom, že jeho autor přitom málem přišel o život. Majitel velkoprádelny v německém Münchenhausenu Otto Fichtelgruber správně vycházel z toho, že při žehlení vlhkého prádla dosahují jeho zaměstnanci znatelně lepších

výsledků než při žehlení prádla suchého. Trochu to však přehnal a v roce 1919 se při pokusech žehlit ve vařící lázni opařil na 80 procentech těla a byl po letech, stále ještě značně spařený, povýšen do šlechtického stavu. To už ovšem věděl, že prádlo (stejně jako člověk) je pro další manipulaci vhodné jen mírně napařené, a měl patent na žehličku s dírami pěkně patentovaný.

Ostatní výklady původu napařovací žehličky – například, že Číňané už v 11. století před naším letopočtem žehlili pomocí horkých kamenů za vláhého deště, nebo že Jára Cimrman vymyslel žehličku na principu suché vody – lze považovat spíše za legendy. Faktem zůstává, že tento vynález nám všem, co žehlíme, usnadnil práci a prádlo se nám od té doby stalo ještě příjemnějším a bližším než dřív.

Na závěr bych rád všem uživatelům přidal jednu dobrou radu. Věřte výrobci! Nemá cenu se na vlastní oči zblízka přesvědčovat, odkud a jak horká pára z žehličky leze. To snad ani toho největšího troubu nenapadne.

Mě to napadlo. Ale už zase vidím a mohu všem upřímně napařovací žehličku doporučit. A spolu se svým prádlem vás vyzývám: Nebojte se a napařte se!

● Zdeněk Rosenbaum

Trénink pod kontrolou

Pomáhají efektivněji spalovat kalorie nebo lépe plánovat trénink a zlepšovat tak sportovní výkony. Sporttestery neboli náramkové hodinky doplněné snímačem srdečního tepu jsou užitečnou pomůckou pro sportovce všech výkonnostních tříd i pro všechny, kteří chtějí něco dělat se svou kondicí či tělesnou váhou. Dobrou zprávou je, že přesné měření pulsu nabízejí nehledě na cenu všechny testované modely.

Srdeční frekvence patří k nejspolehlivějším ukazatelům intenzity zátěže organismu. Její měření a sledování při fyzické aktivitě proto dovoluje míru zátěže kontrolovat a přizpůsobovat konkrétním cílům. Přetěžování organismu může vést nejen k vyčerpání, ale také přivodit zranění a nedostatečná snaha je zas ztrátou času a nemá požadovaný efekt. Sporttestery se hodí pro ty, kteří chtějí mít záruku, že netrénují příliš tvrdě nebo naopak málo intenzivně.

K jejich základním funkcím patří vedle měření času a tepové frekvence také možnost určit tzv. tréninkové zóny. Jedná se o pásma srdeční frekvence, která korespondují s určitou zátěží organismu a o jejichž překročení vás přístroj informuje. Snadněji se tak můžete zaměřit na požadovaný druh tréninku – kondiční, vytrvalostní, zátěžový apod. Pro ambicióznější sportovce je zajímavou funkcí možnost některých modelů zaznamenávat mezičasy jednotlivých úseků nebo koleček, měřit překonanou vzdálenost, vypočítávat rychlost či možnost připojit zařízení k počítači a zaznamenaná data ukládat a analyzovat.

Přesnost na prvním místě
Většina sporttesterů sestává ze dvou částí: snímání srdečního

tepu obstarává hrudní pás a data se bezdrátově přenášejí do monitoru v podobě náramkových hodinek. Výjimkou je pouze model Sanitas SPM11, který měří tep přímo v hodinkách. Je však o něco méně

■ DOBRÁ RADA

Pro náročnější sportovce je dobrou volbou **Garmin Forerunner 110** (dobře, 4940 Kč). Model odolný proti poškrábání, imunní vůči rušení signálu, s dobrým designem, ovládáním a kvalitním displejem je dále vybaven přijímačem GPS signálu. Díky tomu přesně změří vzdálenost a spočítá rychlost. Zaznamenané údaje lze snadno stáhnout do počítače a podrobit je detailní analýze. Stejně dobré hodnocení získaly také o něco méně vybavené modely **Polar FT40** (dobře, 3480 Kč) a **Polar FT60** (dobře, 5820 Kč). Svůj základní účel však dobře splní i řada dalších sporttesterů. Méně náročným uživatelům lze doporučit i některý z levnějších přístrojů, například **Beurer PM25** (dobře, 1240 Kč) nebo **Sigma PC25.10** (dobře, 1260 Kč).

Je třeba upozornit, že sporttestery jsou určeny v první řadě pro sportovce a nemají sloužit ke zjišťování abnormalit srdeční frekvence. To přenechejte doktorům a na sporttestery v tomto ohledu nespolehejte. Kardiaci a lidé se srdečními poruchami by se měli ohledně použití těchto zařízení raději poradit s lékařem.

Ambicióznějším sportovcům se může hodit funkce měření vzdálenosti a výpočtu aktuální rychlosti. Nabízejí ji dva modely. Sigma RC1209 odvozuje vzdálenost a rychlost pomocí snímače pohybu, tedy na základě počtu kroků a intervalu mezi nimi. Přístroj je nejdříve třeba kalibrovat: po uběhnutí určité vzdálenosti dojde k vypočítání průměrných rozestupů mezi jednotlivými došlapy. Výrobce udává odchylku od skutečných hodnot okolo 5 %, což se nám podařilo potvrdit. Model Garmin Forerunner 110 je vybaven přijímačem GPS signálu, k určení vzdálenosti i výpočtu rychlosti tedy používá stejné metody jako automobilové navigace. Nepřesnost tohoto způsobu měření je nižší a pohybuje se kolem 1 %.

přesný, vzhledem k menšímu kontaktu s tělem, než jaký nabízejí hrudníkové obepínací pásy. Pro sportovní nasazení se tolik nehodí, srdeční tep totiž neměří průběžně, ale jen při stisknutí tlačítka.

Ostatní modely lze pro sportování doporučit. Z hlediska přesnosti měření srdeční frekvence mezi nimi nenajdeme významné rozdíly, nejlevnější přístroj je stejně přesný jako ten nejdražší. Odchylka naměřených hodnot činila za všech okolností maximálně dva úderů za minutu. Přesnost měření jsme testovali v reálných podmínkách na osobách různého věku a pohlaví při cvičení na rotopedu a eliptickém trenážeru. Tato měření jsme doplnili testem v kontrolovaných laboratorních podmínkách s využitím simulátoru pacienta. Jako referenci jsme použili kvalitní monitor EKG.

K nepřesnostem došlo pouze při frekvenci 240 úderů za minutu, místo které část přístrojů zobrazovala jen poloviční hodnotu. Takto vysoká tepová frekvence zřejmě překračuje rozlišovací schopnosti snímačů, a tak byl zaznamenán jen každý druhý úder. Srdeční frekvence zdravého člověka při sportovním nasazení se obvykle pohybuje v rozmezí 60 až 200 úderů za minutu a v tomto intervalu měří všechny modely přesně.

Nenechte se rušit

Jednotlivé modely se sice neliší přesností měření srdeční frekvence, rozdíly však najdeme v jejich citlivosti vůči rušení signálu mezi hrudním pásem a hodinkami. To může být problém, pokud například sprintujete po boku dalšího běžce vybaveného stejným typem sporttesteru. Některé modely používají pro přenos dat do hodinek šifrovaný signál a u těch k rušení stejným typem přístroje nedochází, s výjimkou modelu Suunto T1C. Sporttestery využívající nezašifrovaného signálu zobrazily v blízkosti stejného zařízení buď vyšší ze dvou vysílaných srdečních frekvencí, nebo hodnotu pohybující se mezi nimi. Docházet může také k rušení jinými typy sporttesterů. Vůči tomu byly přístroje s šifrováním opět odolné, vyjma modelu Polar FT1.

Signál může být rušen i dalšími zdroji. Slabé zdroje elektromagnetických polí jako mobilní telefony nebo elektrické ploty nijak měření pulsu neovlivnily. Nicméně jsme zaznamenali určité efekty v blízkosti silnějších zdrojů elektromagnetických polí, jako jsou tramvaje a vlakové tratě. Některá zařízení vystavená těmto silnějším polím zobrazovala chybný anebo žádný puls. Nejcitlivější byly v tomto ohledu modely Ciclo CPL12L a Suunto T1C. Na

Při testování odolnosti vůči slabým elektromagnetickým polím (např. v okolí mobilních telefonů nebo elektrických plotů) nedošlo k žádnému rušení měření srdeční frekvence. Na rozdíl od situací, kdy jsme sporttestery vystavili silnějším elektromagnetickým polím v blízkosti tramvají či železničních tratí.

Pomocí speciálních hrotů jsme zkoušeli odolnost displejů vůči poškrábáním.

Záběr z testování výdrže baterie hrudního pásu. V levé části fotografie se nachází simulátor pacienta, který v laboratorních podmínkách nahrazuje bijící srdce živého člověka.

Pokračování na str. 22

Garmin Forerunner 110

cena: 4940 Kč

DOBŘE (1,8)

Vybaven GPS přijímačem pro měření polohy, vzdálenosti a výpočet rychlosti. Výborná odolnost vůči poškrábání. Velký dosah (>5 m) a žádné rušení signálu. Historie 1000 koleček/mezičasu. Velmi dobrá ergonomie a ovládání hodinek (i při dešti). Dobrá čitelnost a osvětlení displeje. Připojení k PC, možnost velmi detailní analýzy dat. Při používání GPS velmi nízká výdrž baterií hodinek (jen 8 h), lze je dobít přes USB. Pomalá reakce na změnu tepu.

Polar FT40

cena: 3480 Kč

DOBŘE (1,8)

Typ zobrazených dat (tepová frekvence, doba tréninku apod.) lze měnit pouhým přiblížením přístroje k hrudnímu pásu. Velmi dobrá obsluha při dešti. Snadná výměna baterií hodinek i hrudního pásu. Volitelná výbava: připojení k PC; správa tréninkových dat možná pouze přes online aplikaci.

Polar FT60

cena: 5820 Kč

DOBŘE (1,8)

Typ zobrazených dat (tepová frekvence, doba tréninku apod.) lze měnit pouhým přiblížením přístroje k hrudnímu pásu. Velmi dobrá čitelnost a osvětlení displeje. Velmi dobré ovládání v dešti. Snadná výměna baterií hodinek i hrudního pásu. Připojení k PC, správa tréninkových dat možná pouze přes online aplikaci. Volitelná výbava: GPS přijímač, snímač pohybu pro měření vzdálenosti a rychlosti.

Beurer PM62

cena: 2470 Kč

DOBŘE (2,0)

Dvě světelné diody umožňují kontrolu tepu i ve tmě a bez stisku klávesy. Jejich použití však snižuje výdrž baterie zhruba o polovinu. Historie 50 koleček/mezičasu. Velmi dobré osvětlení displeje. Zobrazení tepové frekvence malým písmem. Rychlá reakce na změnu tepu. Součástí balení je úschovný box. Nižší odolnost před rušením signálu jinými sporttestery. Volitelná výbava: připojení k PC.

SPORTTESTERY

	Garmin Forerunner 110	Polar FT40	Polar FT60	Beurer PM62	Garmin Forerunner 60	Beurer PM25	Sigma RC1209	Polar FT4
Průměrná cena (Kč)	4940	3480	5820	2470	2650	1240	1990	2070
CELKOVÉ HODNOCENÍ	DOBŘE (1,8)	DOBŘE (1,8)	DOBŘE (1,8)	DOBŘE (2,0)	DOBŘE (2,0)	DOBŘE (2,1)	DOBŘE (2,1)	DOBŘE (2,2)
FUNKCE	velmi dobře (1,5)	velmi dobře (1,4)	velmi dobře (1,4)	dobře (1,9)	velmi dobře (1,3)	dobře (1,7)	dobře (1,6)	dobře (1,6)
Přesnost měření srdeční frekvence	●	●	●	●	●	●	●	●
Rušení signálu stejný model / jiný model / vnější zdroje	● / ● / ●	● / ● / ●	● / ● / ●	⊗ / ⊗ / ●	● / ● / ●	⊗ / ⊗ / ●	● / ● / ●	● / ● / ⊗
Odolnost a zpracování / voděodolnost	● / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	● / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●
Výdrž baterie	○	●	●	○	●	●	○	●
OBSLUHA	uspokojivě (2,7)	dobře (2,2)	dobře (2,2)	dobře (2,1)	uspokojivě (2,8)	dobře (2,1)	uspokojivě (2,8)	uspokojivě (2,6)
Návod k použití	○	●	●	●	○	●	●	○
Komfort nošení / používání	● / ●	● / ●	● / ●	● / ○	● / ●	● / ○	● / ○	● / ○
Displej	●	●	●	●	●	●	○	○
Odezva na změnu tepové frekvence	⊗	⊖	⊖	●	⊗	●	⊗	⊖
Výměna baterií	○	●	●	●	●	●	○	●
VYBAVENÍ	velmi dobře (0,5)	dobře (1,9)	dobře (1,9)	dobře (1,9)	dobře (2,3)	uspokojivě (3,4)	dobře (1,9)	uspokojivě (2,9)
Technické údaje								
Tréninkové zóny ¹⁾	5	2	3	1	5	1	3	1
Spotřeba kalorií / kondiční test	■ / □	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / □	■ / □	■ / □	■ / □
Měření vzdálenosti a rychlosti	■	□	■ ²⁾	□	■ ²⁾	□	■	□
Počet koleček (mezičasů)	1000	□	□	50	100	□	□	□
Připojení k počítači	■	■ ²⁾	■	■ ²⁾	■ ²⁾	□	□	□
Dosah signálu (cm)	500	79	80	81	500	710	100	780
Šifrovaný přenos signálu	■	■	■	□	■	□	■	■
Výdrž baterie: hodinky / hrudní pás (h)	8 ³⁾ / 2095	1039 / 2371	1490 / 2371	1450 / 409	950 / 2095	3467 / 409	849 / 1284	1335 / 2371
Rozměry: šířka x výška x hloubka (cm)	4,5x4,8x1,4	4x3,7x1,4	4x3,9x1,4	4,1x3,6x1,4	3,9x4,5x1,3	4,5x4,4x1,4	4,5x4,3x1,5	3,9x3,4x1,3
Hmotnost (g)	107	103	113	120	118	119	112	97

Garmin Forerunner 60

cena: 2650 Kč

DOBŘE (2,0)

Výborná odolnost vůči poškrábání. Velký dosah (>5 m) a žádné rušení signálu. Historie 100 koleček/mezích. Velmi dobrá ergonomie a ovládání hodinek. Pomalá reakce na změnu tepu. Volitelná výbava: připojení k PC, snímač rychlosti a kadence šlapání pro cyklisty a snímač pohybu pro měření vzdálenosti a rychlosti.

Beurer PM25

cena: 1240 Kč

DOBŘE (2,1)

Velmi dobré osvětlení displeje. Zobrazení tepové frekvence v horní části displeje. Rychlá reakce na změnu tepu. Nejlepší výdrž baterie hodinek. Součástí balení je pouzdro. Nižší odolnost před rušením signálu jinými sporttestery.

Sigma RC1209

cena: 1990 Kč

DOBŘE (2,1)

Jednoduchá struktura menu. Senzor pro měření vzdálenosti a rychlosti. Velmi dobrá ergonomie a obsluha v dešti. Synchronizace hodinek a hrudního pásu může trvat až 30 vteřin, někdy k ní vůbec nedojde. Pomalá reakce na změnu tepu.

Polar FT4

cena: 2070 Kč

DOBŘE (1,8)

Typ zobrazených dat (tepová frekvence, doba tréninku apod.) lze měnit pouhým přiblížením přístroje k hrudnímu pásu. Díky vystouplým tlačítkům velmi dobrá obsluha v dešti. Snadná výměna baterií hodinek i hrudního pásu. Nižší odolnost před rušením signálu vnějšími zdroji (vlak, tramvaj).

Sigma PC25.10	Suunto M1	Polar FT1	Suunto T1C	Sanitas SPM11	Ciclo CP12L
1260	1570	1310	2430	1030	940
DOBŘE (2,2)	DOBŘE (2,2)	DOBŘE (2,3)	DOBŘE (2,5)	USPOKOJIVĚ (3,1)	USPOKOJIVĚ (3,3)¹⁾
velmi dobře (1,5)	dobře (1,6)	velmi dobře (1,4)	dobře (2,0)	uspokojivě (2,7)	dobře (1,9)
●	●	●	●	●	●
● / ● / ●	⊗ / ● / ●	● / ● / ⊖	⊗ / ● / ⊖	□ / □ / □	⊗ / ⊖ / ⊖
○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	⊖ / ●
●	○	●	○	⊖	○
dobře (2,4)	uspokojivě (2,6)	uspokojivě (2,6)	uspokojivě (3,0)	uspokojivě (3,2)	dobře (2,4)
●	○	●	⊖	●	○
● / ●	● / ○	● / ○	○ / ○	● / ○	● / ○
○	●	●	●	○	⊖
⊖	⊖	⊖	⊗	□	●
●	●	⊖	●	⊖	●
dostatečně (3,7)	uspokojivě (3,0)	dostatečně (3,9)	dobře (2,4)	dostatečně (3,9)	uspokojivě (2,9)
3	3	1	3	1	1
■ / □	■ / □	□ / □	■ / □	□ / □	■ / □
□	□	□	□	□	□
□	□	□	30	□	16
□	□	□	□	□	□
60	85	79	45	□	55
■	□	■	■	□	□
867 / 3283	734 / 1171	1746 / 2110	308 / 1178	454 / □	2277 / 439
4,5x3,5x1,5	4,5x3,6x1,3	3,6x4,1x1,4	4,4x3,5x1,4	3,7x3,7x1,4	4,3x4,2x1,5
117	88	92	92	32	124

¹⁾ Nastavitelná rozpětí srdeční frekvence, na jejichž překročení přístroj upozorní.

²⁾ Volitelná výbava, není součástí základního balení.

³⁾ Výdrž se zapnutým přijímačem GPS signálu, baterii lze nabíjet přes USB.

⁴⁾ Obsahuje polycyklické aromatické uhlovodíky; hodnocení sníženo o jeden stupeň.

Sigma PC25.10

cena: 1260 Kč

DOBŘE (2,2)

Hodinky s jednoduchou strukturou menu. Nejlepší výdrž baterie hrudního pásu (cca 3300 hod). Velmi dobrá obsluha při dešti.

Suunto M1

cena: 1570 Kč

DOBŘE (2,2)

Dobrá odolnost vůči poškrábání. Velmi dobrá ergonomie a ovládání hodinek. Velmi dobrá čitelnost displeje. Nemá osvětlení displeje. Velký odpor při stisku tlačítek.

Polar FT1

cena: 1310 Kč

DOBŘE (2,3)

Typ zobrazených dat (tepová frekvence, doba tréninku apod.) lze měnit pouhým přiblížením přístroje k hrudnímu pásu. Dobrá čitelnost a osvětlení displeje. Velmi dobrá ergonomie a ovládání hodinek. Ovládání jedním tlačítkem znemožňuje rychlé nastavení, ale vede k dobré obsluze v dešti. Nižší odolnost před rušením signálu vnějšími zdroji (vlak, tramvaj).

Suunto T1C

cena: 2430 Kč

DOBŘE (2,5)

Velmi dobré osvětlení displeje. Historie 30 koleček/mezičasů. Špatná ergonomie a ovládání hodinek. Velký odpor při stisku tlačítek. Inverzní displej s nízkým kontrastem (k dostání i varianta s černým písmem na světlém pozadí). Krátká výdrž baterií hodinek. Přenos signálu často rušen neznámými vlivy. Pomalá reakce na změnu tepu. Nižší odolnost před rušením signálu vnějšími zdroji (vlak, tramvaj).

Sanitas SPM11

cena: 1030 Kč

USPOKOJIVĚ (3,1)

Měření tepové frekvence bez hrudního pásu; nedochází k rušení signálu při přenosu ze snímače. Měření probíhá při stisknutí tlačítka pod displejem, nemá možnost nepřetržitého měření. Nepoužitelné při běhání nebo jízdě na kole.

Ciclo CP12L

cena: 940 Kč

USPOKOJIVĚ (3,3)

Nejlevnější přístroj v testu. Historie 16 koleček/mezičasů. Rychlá reakce na změnu tepu. Špatné osvětlení displeje. Nižší odolnost před rušením signálu jinými sporttestery a vnějšími zdroji (vlak, tramvaj). **Upozornění: V řemínku hodinek a hrudním pásu nalezeny polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), které mohou při styku s kůží přecházet do těla – vedlo ke snížení hodnocení o jednu známku.**

Pokračování ze str. 19

druhou stranu, sporttestery od firmy Beurer a Garmin byly i v tomto případě zcela imunní.

Přístroje vystavené náhlé změně srdeční frekvence (z 60 na 160 úderů za minutu) zobrazily tuto změnu s různým časovým odstupem. Při zvýšení tepu šlo o zpoždění v rozmezí od 5 vteřin u modelu Beurer PM62 po 26 vteřin v případě Suunto T1C. Při snížení tepu se reakční doba nacházela mezi 6 vteřinami u sporttesteru Ciclo CP12L a 45 vteřinami u Garmin Forerunner 60. Nutno dodat, že v realitě dochází k poněkud plynulejším změnám srdeční frekvence a reakční doba všech přístrojů je pro běžný provoz postačující.

Vzhůru do terénu

Samotné měření tepu nečinilo testujícím osobám výraznější problémy a stejně se lze vyjádřit o ovládání ostatních funkcí, ačkoliv jistou roli mohou hrát zkušenosti a preference uživatele. Obecně lze říci, že větší displej s vyšším kontrastem a větší, nepřilíživě blízko sebe umístěná tlačítka přispívají ke snadnější obsluze. Nasazení hrudních pásů je snadné, méně zručným přichází na pomoc návod a celkově jsme v této oblasti nenarazili na významnější úskalí.

Při intenzivním používání se dříve nebo později na všech displejích objeví stopy po škrábancích, některé modely jsou však

vůči poškrábání odolnější. Nad průměrem se pohybuje Suunto M1 a ještě lepších výsledků dosáhly sporttestery firmy Garmin. Jako mírné negativum modelu Garmin Forerunner 60 však lze vnímat vystouplé hlavičky šroubků na spodní straně hodinek. Určitou nevýhodou modelu Polar FT4 mohou být tlačítka s výraznými konturami. Z testu voděodolnosti vyšly všechny přístroje úspěšně, stejně tak mechanické zpracování je u všech postačující.

Baterie vydrží

Výdrž baterií hodinek se pohybuje mezi 310 (model Suunto T1C) a 3500 hodinami (Beurer PM25). Většina hodinek sporttesterů má výdrž nad hranici 700 hodin; pokud je tedy budete používat každý den jednu hodinu, dostanete se na reálnou dobu životnosti cca dvou let. Jiná situace nastává u modelu Garmin Forerunner 110, který se zapnutým GPS přijímačem vydrží pouhých 8 hodin (bez GPS pak zhruba dvakrát déle). Jako jediný je však vybaven nabíjecí baterií, kterou lze dobít přes USB.

Životnost baterií hrudních pásů se pohybuje v rozmezí od 409 (modely Beurer) do 3300 hodin (Sigma PC25.10). Většina vydrží více než tisíc hodin, což odpovídá reálné životnosti téměř tří let.

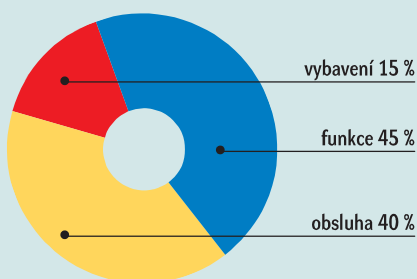
Při výměně baterií některých modelů budete muset sáhnout po šroubováku, plastový hrudní pás modelu Polar FT1 sami neotevřete, je třeba ho poslat výrobci; jeho baterie však vydrží cca 1450 hodin provozu.

Jak testujeme

podrobný postup testu sporttesterů naleznete na www.dtest.cz/sporttestery

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality sporttesterů

Pěkné snímky za pár korun

Kvalitní kompaktní fotoaparát nemusí být drahý, jak už poněkoličkáte ukázal náš test. Dobré fotografie pořídíte s přístrojem za tři nebo čtyři tisíce, srovnatelnou kvalitu snímků přitom nabízejí i kompakty více než dvakrát dražší. Modely nacházející se pod hladinou tří tisíc už ale příliš neuchvátí.

Základní kompakty patří do nižší třídy fotoaparátů, které jsou zamýšlené pro běžné, ne-profesionální využití. Jejich výhodou jsou malé rozměry a nízká hmotnost a to zvláště ve srovnání

se systémovými fotoaparáty a zrcadlovkami s výměnným objektivem. Kompakty se oproti pokročilejším přístrojům hodí pro méně náročné uživatele, kteří navíc nechtějí řešit ruční nastavování parametrů

fotografie a ostření rádi nechají na samotném přístroji.

Kompaktní fotoaparáty jsou vybaveny plnou automatikou a různým počtem předvolených režimů, vhodných pro fotografování za rozličných podmínek. Některé ale manuální nastavení v různé míře umožňují. Ruční ostření, které část modelů nabízí jako doplněk k automatickému, není sice tak precizní jako u fotoaparátů z vyšších tříd, ale přijde vhod například při focení detailů, makro fotografování nebo pro docílení různých „uměleckých“ efektů.

Novější modely jsou už běžně vybaveny funkcí rozpoznávání obličejů, která pomáhá při zaostřování na tváře postav v záběru. Standardem je také stabilizace obrazu, která slouží k vyvažování jemných pohybů a chvění ruky a vede tak k ostřejším snímkům. Ne všechny kompakty ale mají plnohodnotnou mechanickou stabilizaci, některé spoléhají jen na její elektronickou obdobu. Ta nemusí dosahovat tak dobrých výsledků, na druhou stranu ani mechanická stabilizace není zárukou kvality, jak dokazuje Samsung PL200 nebo Kodak EasyShare M590.

Displeje neoslň

Přestože se u kompaktních v důsledku zlepšování technologií zvyšuje kvalita jimi pořízených fotografií, displeje zůstávají průměrné až podprůměrné. K obvyklým neduhům displejů patří kromě nižšího rozlišení (v porovnání s pokročilými modely) omezená viditelnost za jasného světla. Displeje se na slunci leckdy nepříjemně lesknou a mají nízký kontrast. Pokud kontrast ujde, tak jen v úzkém rozmezí pozorovacích úhlů.

Viditelnost za slunného dne mohou snižovat i stopy po dotecích prstů, kterým se v běžném provozu není snadné vyhnout. Některé displeje neoslň ani při focení při slabším světle, ať už kvůli šumu anebo sníženému jasů a kontrastu zabíraného obrazu. Klasický hledáček, který byste si mohli přiložit k oku, přitom dnes nenajdete prakticky u žádného kompaktního.

Tři modely – Panasonic Lumix DMC-FX700, Sony Cyber-shot DSC-TX9 a Fujifilm FinePix Z800EXR – opustily zažitý model ovládání pomocí tlačítek a místo toho disponují dotykovým displejem. Zůstávají alespoň prvky pro ovládání zoomu a spouště, takže na displej nebudete zcela odkázáni. U těchto fotoaparátů však ještě více platí varování před otisky prstů, patrnými pod jasným osvětlením. Ne každému také musí netradiční způsob ovládání sednout, záleží na preferencích a zvyklostech uživatele. Pokud váháte, zda vám bude ovládání dotykem vyhovovat, fotoaparát si v obchodě vyzkoušejte.

Zatímco většina kompaktních bývá obvykle napájena vlastním typem nabíjecích baterií, dva modely tvoří výjimku. Energii čerpají z klasických tužkových článků, což s sebou nese jisté výhody. Pokud baterie dojde, můžete snadno dokoupit další nebo mít u sebe náhradní. Nabíječka ani nabíjecí baterie nejsou součástí balení, ale rozhodně je vhodné si nějaké kvalitní pořídit, pokud po některém z těchto modelů sáhnete.

■ DOBRÁ RADA

Nejlepší známku za kvalitu fotografií získal **Nikon Coolpix S8100** (dobře, 6280 Kč). Tento větší kompaktní nabízí nadstandardní desetinásobný zoom, velmi dobrou stabilizaci obrazu, dobrou kvalitu videa a několik zajímavých funkcí jako vysokorychlostní záznam videa nebo asistenci při tvoření panoramat. Velmi zajímavou volbou je **Canon PowerShot SX130 IS** (dobře, 4120 Kč), další z větších kompaktních s nadstandardním, dvanáctinásobným zoomem. Za rozumnou cenu s ním poříďte snímky a video v kvalitě srovnatelné s i dvojnásobně dražšími přístroji. Nemá však vnitřní paměť. Ovšem ostatní modely také nenabízejí ohromující kapacitu paměti a bez paměťové karty se tak neobejdete v žádném případě.

Doporučit lze i tenčí fotoaparát **Panasonic Lumix DMC-FX700** (dobře, 8160 Kč) s dotykovým displejem, jen budete muset sáhnout hlouběji do kapes. Méně náročným uživatelům obstojně poslouží i levnější modely jako **Casio Exilim EX-Z800** (uspokojivě, 3020 Kč), **Samsung PL200** (uspokojivě, 3390 Kč) nebo **Nikon Coolpix S5100** (uspokojivě, 3540 Kč). Fotografují dobře, i když v ostatních ohledech jsou méně oslnivé.

Funkce pro hračičky

Do rukou se nám dostaly i fotoaparáty s různými netradičními vlastnostmi. Model Fujifilm FinePix Real 3D W3 je vybaven dvěma vedle sebe umístěnými čočkami a obrazovými snímači. To umožňuje pořízovat 3D fotografie a video – podobným způsobem, jakým vidíme svět skrze pár očí. Právě díky možnosti snímat dvě varianty stejného záběru z mírně odlišných úhlů vzniká efekt trojrozměrného obrazu, tedy hloubky.

Trojrozměrné fotografie a videa je možné prohlížet přímo na displeji přístroje, který k dosažení plastického vjemu nevyžaduje brýle. Fotoaparát je samo-

Panoramatické záběry

Fotoaparáty Sony Cyber-shot DSC-TX9 a DSC-WX5 mají funkci Sweep Panorama, díky které je pořizování panoramatických fotografií velmi jednoduché. Stačí pomalým pohybem fotoaparátu zabírat scénérii a přístroj sérii fotografií automaticky spojí do jednoho širokého záběru. Může sice docházet k určitým deformacím rovných linií a přexponování částí obrazu, ale výsledek je poměrně přesvědčivý.

Jiné kompakty poskytují při fotografování na sebe navazujících snímků vizuální vodítko: zobrazují okraj předchozí fotografie a následujícím záběrem tak snadněji navážete. Olympus FE-4050, Pentax Option RS1000, Kodak EasyShare C195 a EasyShare M590 dokážou takto automaticky spojit až tři snímky do jednoho záběru.

Panasonic Lumix DMC-FX700, Nikon Coolpix S5100, Nikon Coolpix S8100 taktéž nabízejí asistenci při focení panoramat, ale jednotlivé snímky musíte spojit v počítači pomocí speciálního programu. Na druhou stranu nejste omezeni počtem maximálně tří záběrů.

Nevhodné rozmístění ovládacích prvků

Důležitá je pohodlnost držení fotoaparátu, proto před koupí v obchodě vyzkoušejte, jak dobře sedne právě do vaší ruky.

Zaměřte se také na umístění, zpracování a velikost ovládacích prvků, případně na odezvu dotykového displeje. Při testování jsme přišli na některé nedostatky.

Se zoomem modelu Sony Cyber-shot DSC-TX9 se neoperuje zrovna nejlépe, a to jak kvůli titěrnosti ovládací páčky, tak vzhledem k jejímu nevhodnému umístění na pravém horním okraji přístroje.

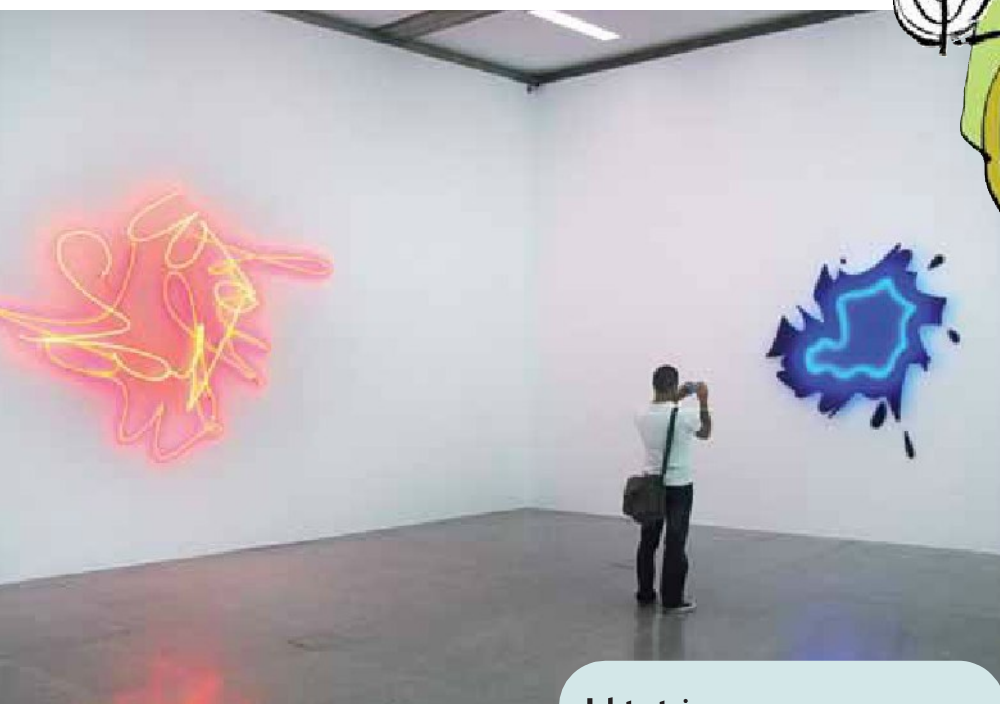
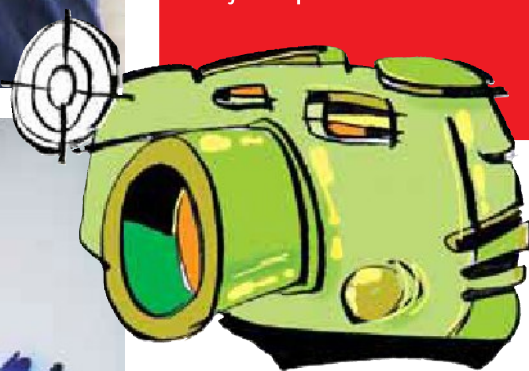
Objektivy modelů Fujifilm FinePix Z800EXR, FinePix Real 3D W3, Panasonic Lumix DMC-FT10 a Kodak EasyShare M590 nejsou umístěny zcela ideálně. Hrozí jejich zakrytí prsty, pokud fotoaparát držíte klasicky v obou rukách. Také spoušť zmíněného EasyShare M590 není příliš kvalitně mechanicky zpracována a kvůli nevhodnému umístění hrozí její nechtěné zmáčknutí.

Vyskakovací blesk modelu Nikon Coolpix S8100 je méně vhodně situován na vrchní levé straně fotoaparátu a může se stát, že ho přimáčknete při klasickém držení fotoaparátu v obou rukách.

Online databáze fotoaparátů

Na webových stránkách www.dtest.cz/fotoaparaty naleznete rozsáhlou databázi s výsledky dalších kompaktních fotoaparátů, které se do časopisu nevešly, společně s výsledky modelů v předchozích testech. Databáze obsahuje podrobnosti ke každému fotoaparátu, detailní výpis testovaných parametrů a přehled vybavení jednotlivých modelů. Fotoaparáty lze snadno třídit a řadit podle různých kritérií a také vzájemně porovnávat.

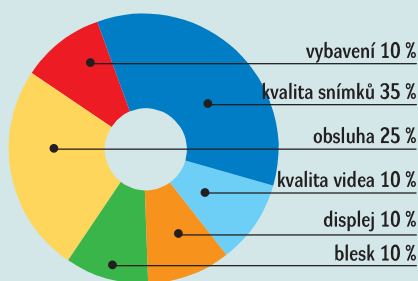
zřejmě kompatibilní se současnou generací 3D televizorů, které už se však bez speciálních brýlí neobejdou. Firma Fujifilm nabízí také službu digitálního tisku 3D fotografií na speciální papír.

Samozřejmě lze fotit i běžné 2D fotografie a navíc je tu možnost vyfotit dva snímky najednou, každý s jiným nastavením barev, citlivosti nebo expozice. Protiváhou možnosti 3D je menší zoom a užší záběr, takže do snímku fotografovaného z blízka nevměstnáte například větší skupinu lidí.

Trojrozměrné fotografie umí s jistými omezeními i dva modely od firmy Sony – Cyber-shot DSC-TX9 a Cyber-shot DSC-

Jak testujeme
podrobný postup testu kompaktních fotoaparátů naleznete na www.dtest.cz/fotoaparaty

Jak hodnotíme
grafická skladba celkového hodnocení kvality kompaktních fotoaparátů

WX5. Nedosahují toho však dvěma senzory a tvorba 3D fotografií není tak snadná a efekt hloubky tak silný. 3D režim funguje obdobně jako režim panoramatický. Při pohybu fotoaparátem dojde k nahození série snímků, ale místo aby byly spojeny do jednoho širokého záběru, přístroj sadu fotografií sloučí do trojrozměrného obrazu. Bez 3D televize si je ovšem v plné kráse neprohlédnete.

Zajímavou volbu pro akčnější uživatele a podvodní živly představuje model Panasonic Lumix DMC-FT10. Je vodotěsný do hloubky tří metrů, odolný proti prašnému prostředí a pádu z výšky cca 1,5 metru.

Pro hračky nabízí modely Nikon Coolpix S8100 a Fujifilm FinePix Real 3D W3 možnost vysokorychlostního záznamu videa. Po dobu maximálně 10 vteřin lze natáčet video s frekvencí až 240 snímků za vteřinu, tedy 10krát rychleji než běžné video, ale jen v nízkém rozlišení 320x240. Video ve vysokém rozlišení pořídíte s téměř všemi kompakty, pouze Olympus FE-4050 a Kodak EasyShare C195 natáčí jen ve standardním rozlišení. Kvalita videa se ovšem model od modelu leckdy i výrazně liší. Ale stále platí, že videokamerám se kompakty kvalitou záznamů nevyrovnají.

KOMPAKTNÍ FOTOAPARÁTY

	Canon PowerShot SX130 IS	Nikon Coolpix S8100	Panasonic Lumix DMC-FX700	Sony Cyber-shot DSC-TX9	Panasonic Lumix DMC-FT10 ¹⁾	Nikon Coolpix S5100	Samsung PL200
Průměrná cena (Kč)	4120	6280	8160	9210	5650	3540	3390
CELKOVÉ HODNOCENÍ	DOBŘE (2,5)	DOBŘE (2,5)	DOBŘE (2,5)	USPOKOJIVĚ (2,6)	USPOKOJIVĚ (2,7)	USPOKOJIVĚ (2,8)	USPOKOJIVĚ (2,8)
KVALITA SNÍMKŮ	dobře (2,1)	dobře (2,0)	dobře (2,1)	dobře (2,1)	dobře (2,3)	dobře (2,4)	dobře (2,4)
Snímky: exteriér, interiér, portrét	●	●	●	●	●	○	●
Reprodukce barev	●	○	●	●	●	●	●
Snímky při nízkém osvětlení	○	●	●	●	●	●	●
Stabilizace obrazu	●	●	●	○	○	○	○
Rozlišení / makro	● / ●	○ / ●	○ / ○	○ / ●	○ / ○	○ / ●	● / ○
BLESK	dobře (1,9)	uspokojivě (2,7)	dobře (2,2)	uspokojivě (2,6)	dobře (2,4)	uspokojivě (2,8)	dobře (2,5)
KVALITA VIDEO	dobře (2,0)	dobře (2,0)	dobře (2,1)	dobře (1,9)	uspokojivě (2,8)	dostatečně (3,6)	dostatečně (3,7)
DISPLEJ	uspokojivě (3,3)	uspokojivě (3,1)	dostatečně (3,6)	uspokojivě (3,5)	dostatečně (3,7)	uspokojivě (3,3)	uspokojivě (3,5)
OBSLUHA	uspokojivě (3,1)	uspokojivě (3,0)	uspokojivě (2,8)	uspokojivě (3,1)	uspokojivě (2,7)	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (3,0)
Návod k použití	○	○	○	○	○	○	○
Celková rychlost	○	○	○	○	●	○	○
Fotografování a manipulace	○	○	○	○	○	○	○
VYBAVENÍ	dobře (2,3)	dobře (2,4)	dobře (2,1)	dobře (2,3)	dobře (2,5)	dobře (2,5)	dobře (2,4)
Základní použití	●	●	●	●	●	●	●
Video	○	○	●	○	○	○	○
Technické údaje							
Efektivní rozlišení (megapixel)	12	12	14	12	14	12	14
Zoom	12x	10x	5x	4x	4x	5x	7x
Rozměry: šířka x výška x hloubka (cm)	11,5 x 7,5 x 5	11 x 6,5 x 3,5	10,5 x 6 x 2,5	10 x 6 x 1,8	10,5 x 6,5 x 2,3	10 x 6 x 2,2	10,5 x 6,5 x 3
Hmotnost (g)	321	206	180	151	173	133	162
Vnitřní paměť (MB)	□	102	40	32	40	32	90
Ekvivalentní ohnisková vzdálenost (mm)	28–336	30–300	24–120	25–100	35–140	28–140	31–217
Světelnost objektivu	3,4–5,6	3,5–5,6	2,2–5,9	3,5–4,6	3,5–5,9	2,7–6,6	3,3–5,5
Rychlost závěrky (s)	1/2500–15	1/2000–2	1/2000–60	1/1600–1	1/1600–8	1/1500–1	1/2000–8
Priorita: čas / clona	■ / ■	□ / □	■ / ■	□ / □	□ / □	□ / □	□ / □
Ruční ostření	■	□	□	□	□	□	□
Mechanický stabilizátor obrazu	■	■	■	■	■	■	■
Panoramatické záběry: slepováním snímků / plynulým snímáním	□ / □	■ / □	■ / □	□ / ■	□ / □	■ / □	□ / □
Počet scénických režimů	12	15	24	15	23	16	12
Nastavení citlivosti ISO	80–1600	160–3200	100–1600	125–3200	80–1600	100–3200	80–3200
Rozměry displeje (mm)	60 x 45	60 x 45	62 x 41	76 x 43	54 x 40	54 x 40	60 x 45
Rozlišení displeje (kilopixel)	230	921	230	922	230	230	230
Dotykový displej	□	□	■	■	□	□	□
Typ baterií	AA	vlastní	vlastní	vlastní	vlastní	vlastní	vlastní

Sony Cyber-shot DSC-WX5	Casio Exilim EX-S200	Casio Exilim EX-Z800	Fujifilm FinePix Z800EXR	Olympus FE-4050	Fujifilm FinePix Real 3D W3 ²⁾	Pentax Optio RS1000	Kodak EasyShare C195	Kodak EasyShare M590
6431	3920	3020	4740	2470	11 080	2990	2020	4130
USPOKOJIVĚ (2,8)	USPOKOJIVĚ (2,9)	USPOKOJIVĚ (3,0)	USPOKOJIVĚ (3,2)	USPOKOJIVĚ (3,2)	USPOKOJIVĚ (3,3)	USPOKOJIVĚ (3,5)	DOSTATEČNĚ (4,3)	DOSTATEČNĚ (4,4)
dobře (2,5)	uspokojivě (2,8)	dobře (2,4)	dobře (2,5)	uspokojivě (2,7)	dobře (2,3)	uspokojivě (2,9)	dostatečně (3,9)	dostatečně (3,8)
●	○	●	○	●	●	○	●	○
●	●	●	○	●	●	●	○	○
●	○	●	●	●	●	○	○	○
●	○	○	●	○	○	○	○	○
○/○	○/○	○/○	●/○	○/○	○/○	○/○	○/○	○/○
uspokojivě (3,1)	uspokojivě (3,1)	dobře (2,3)	uspokojivě (3,1)	dobře (2,1)	dobře (2,5)	dobře (2,5)	uspokojivě (2,6)	uspokojivě (3,3)
uspokojivě (3,0)	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (2,7)	nedostatečně (4,8)	nedostatečně (5,0)	uspokojivě (3,4)	uspokojivě (3,1)	dostatečně (4,1)	dostatečně (3,6)
uspokojivě (3,0)	uspokojivě (3,4)	dostatečně (4,2)	dostatečně (3,6)	dostatečně (3,9)	dostatečně (4,2)	nedostatečně (4,6)	nedostatečně (4,8)	nedostatečně (4,8)
uspokojivě (2,9)	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (2,7)	uspokojivě (3,3)	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (3,3)	uspokojivě (2,6)	uspokojivě (3,5)	dostatečně (3,9)
○	○	○	○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	●	○	●	○	○
○	○	○	○	○	○	○	○	○
dobře (2,3)	dobře (2,2)	dobře (2,4)	uspokojivě (3,0)	uspokojivě (3,1)	uspokojivě (3,1)	uspokojivě (2,8)	uspokojivě (2,8)	uspokojivě (2,6)
●	●	●	○	○	○	○	○	●
○	●	●	○	○	○	●	○	○
12	14	14	12	12	10	14	14	14
5x	4x	4x	5x	4x	3x	4x	5x	5x
9,5 x 5,5 x 2,2	10 x 6 x 1,8	9,5 x 5,5 x 2	10 x 6,5 x 2,1	9,5 x 6 x 2,1	12,5 x 7 x 3	9,5 x 6 x 2,2	10 x 6,5 x 3,5	10 x 6 x 1,8
146	131	122	161	111	250	130	191	132
32	34,9	14,5	30	99	34	18,3	19	32
24-120	27-108	27-108	35-175	27-108	35-105	27,5-110	33-165	35-175
2,4-5,9	3,2-5,9	3,2-5,9	3,9-4,7	3,2-5,9	3,7-4,2	3,2-5,9	3,3-5,9	4,8-5,2
1/1600-1	1/2000-4	1/2000-4	1/1000-4	1/2000-4	1/1000-0,25	1/2000-0,25	1/1400-0,25	1/2000-0,5
□/□	□/□	□/□	□/□	□/□	□/■	□/□	□/□	□/□
□	■	■	□	□	□	□	□	□
■	■	■	■	□	□	□	□	■
□/■	□/□	□/□	□/■	■/□	□/□	■/□	■/□	■/□
13	35	28	17	20	13	17	20	20
125-3200	50-3200	50-3200	100-1600 ³⁾	64-1600	100-1600	100-1600 ⁴⁾	64-1000	64-3200
56 x 42	54 x 40	54 x 40	77 x 43	54 x 40	75 x 45	60 x 45	60 x 45	54 x 40
461	230	230	460	230	1150	230	230	230
□	□	□	■	□	□	□	□	□
vlastní	vlastní	vlastní	vlastní	vlastní	vlastní	vlastní	AA	vlastní

¹⁾ vodotěsný do hloubky 3 m, odolný proti pádu z výšky 1,5 m, prachuodolný
²⁾ 3D fotoaparát se dvěma objektivy

³⁾ režim vysoké citlivosti ISO 3200
⁴⁾ režim vysoké citlivosti ISO 6400

Dostali jste vyúčtování plynu s přemrštěným nedoplatkem? Plyn je rok od roku, kvartál za kvartálem stále dražší. Co se dá dělat? Stejně nemáme na výběr, posteskuje si člověk a zaplatí složenku. Vězte, že majoritní společnosti pouze těží z všeobecné nevědomosti. Už pátým rokem si můžete koupit plyn levněji.

Od 1. ledna 2007 zákon liberalizoval trh s plynem. Byl tím dán prostor konkurenci a mohly tak vzniknout společnosti nabízející mnohem zajímavější konečnou cenu za odebraný plyn.

Celková cena plynu se skládá ze tří složek. Z částky pro distributora, státem stanovené společnosti provozující distribuční síť. Jedná se o správu rozvodů, ply-

Kupte si levnější plyn

noměrů a také veškeré opravy související s přepravou plynu. Další částí je malý poplatek pro operátora trhu OTE, společnost, která registruje a kontroluje účastníky trhu, a to jak přímé výrobce plynu, tak dodavatele konkrétním domácnostem či firmám. Třetí položkou je cena, kterou platíme dodavateli, tedy společnosti, jež obchoduje přímo s komoditou plyn. V této oblasti dnes působí 22 firem nabízejících dodávku plynu a každý může zadarmo přejít k libovolné společnosti, která nabízí dodávku plynu také do domácností.

Standardní výpovědní doba z původní smlouvy činí tři měsíce. Výjimkou je situace, kdy společnost, od které zákazník odebírá, změní ceny. Aktualizace ceníků v případě plynu probíhá každého čtvrt roku a společnost má povinnost zveřejnit měsíc předem předpokládanou novou cenu. Pokud se cena mění, má zákazník právo v tomto období od vyhlášení nové ceny do jejího

zavedení rozvázat smluvní vztah a zajistit si dodavatele jiného. Ještě v tomto roce vejde v platnost zákon ukládající společnosti o změně cen aktivně informovat své zákazníky.

Stejný plyn, různé ceny

Jak je možné, že mají společnosti prodávající stejný plyn různé ceny? Všechny společnosti obchodují na společném trhu s plynem, záleží pak na jednotlivé společnosti, jakou má obchodní strategii. Velké, zejména majoritní společnosti nakoupily plyn na několik let či desetiletí dopředu a tím se zavázaly vykoupit jej za určitou cenu. Po nějakém čase cena plynu klesla, nebo byl dovážen levněji z jiných zemí a tak nastala šance pro novější společnosti, které si tak mohou dovolit koupit plyn levněji a tedy i levněji prodat.

Další okolností je hospodaření firmy. Velké firmy mají obrovské náklady v podobě honosných budov, obrovských platů vysoce postavených ředitelů a rozsáhlé reklamy. Menší alternativní dodavatelé se snaží na trhu uplatnit spíše na základě nižších cen a kvalitní péče o zákazníka, který firmu spontánně doporučuje dále.

Velké společnosti jsou v konkurenčním prostředí také nuceny snižovat ceny, avšak pouze pro velké podniky, které odebírají za velmi výhodných podmínek. Tím, kdo nakonec fungování a zisk celé společnosti zaplatí,

jsou drobní odběratelé a domácnosti, kterým je nabízen předražený plyn.

Jak poznat nejvýhodnějšího dodavatele?

Většina společností má přehledné informace o postupu změny na internetu a také zákaznický servis, který je možno v případě dotazů kontaktovat. Stačí vyplnit formulář smlouvy spolu s plnou mocí, opravňující společnost rozvázet za vás smluvní vztah se stávajícím dodavatelem. Dokumenty jsou dostupné na internetu nebo vám je společnost na vyžádání zašle.

Na co se při výběru dodavatele zaměřit? Samozřejmě hlavním kritériem je cena. Z ceníku ovšem není zas tak jednoduché poznat konečnou sumu. Připomeňme, že cena má tři části. Ovlivnit lze cenu dodávky, kterou platíme dodavateli. Součástí této ceny je měsíční paušál a poplatek za každou odebranou MWh (resp. kWh). Díky tomu je mnohdy složité poznat nejvýhodnějšího dodavatele, jelikož je potřeba vzít v úvahu jak výši paušálu, tak cenu za odebraný plyn.

Pro názornost se podívejme na příklad domácnosti z naší tabulky, která odebírá 13 MWh plynu za rok v distribučním území E.ON:

Společnost Elimon si účtuje 640 Kč za

Kroky pro změnu dodavatele

- Vyberte si levnou a solidní společnost, zohledněte, zda vaše současná smlouva není na dobu určitou, popř. jak dlouhá je výpovědní doba pro smlouvu na dobu neurčitou (max. 3 měsíce).
- Vyplňte dva exempláře nové „smlouvy o sdružených službách dodávky plynu“ a plnou moc. Spolu s kopií posledního vyúčtování zašlete společnosti. Veškeré údaje, formuláře ke stažení, případně kontakt na zákaznický servis jsou dostupné na internetových stránkách společnosti.
- Poté obdržíte podepsanou smlouvu spolu s rozpisem záloh, případně žádost o doplnění údajů či dokumentů.
- Veškerou administrativu spojenou s přepisem a jednáním s distributorem vyřídí nový dodavatel.
- Od data uvedeného v rozpisu záloh jste odběratelem levnějšího plynu.

Domácnost, která pouze vaří a ohřívá vodu plynem (spotřeba 7 MWh/rok)

Distribuční území EON

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Halimedes	620,00 Kč	50,00 Kč	9 864,70 Kč
ČEZ	625,74 Kč	56,00 Kč	9 999,31 Kč
Elimon	700,00 Kč	20,00 Kč	10 104,70 Kč
ČEC	636,00 Kč	63,00 Kč	10 186,30 Kč
Pražská plynárenská	741,70 Kč	25,00 Kč	10 526,98 Kč
Lama Investments	694,00 Kč	63,00 Kč	10 673,50 Kč
E.ON	696,60 Kč	63,00 Kč	10 695,34 Kč

Distribuční území JMP Jihomoravská plynárenská

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Halimedes	620,00 Kč	50,00 Kč	8 472,16 Kč
Elimon	740,00 Kč	20,00 Kč	9 048,16 Kč
Pražská plynárenská	741,70 Kč	25,00 Kč	9 134,44 Kč
ČEZ	759,72 Kč	19,90 Kč	9 212,36 Kč
Lumen	772,90 Kč	20,20 Kč	9 327,40 Kč
RSP	760,00 Kč	30,00 Kč	9 360,16 Kč
RWE	840,03 Kč	24,70 Kč	9 956,09 Kč

Distribuční území VČP Východočeská plynárenská

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Halimedes	710,00 Kč	18,00 Kč	9 219,90 Kč
Elimon	740,00 Kč	20,00 Kč	9 500,70 Kč
Pražská plynárenská	741,70 Kč	25,00 Kč	9 586,98 Kč
ČEZ	754,62 Kč	20,10 Kč	9 624,95 Kč
Lumen	772,90 Kč	20,20 Kč	9 779,94 Kč
RSP	760,00 Kč	30,00 Kč	9 812,70 Kč
RWE	840,03 Kč	24,70 Kč	10 408,63 Kč

Distribuční území SME Severomoravská plynárenská

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Halimedes	710,00 Kč	18,00 Kč	9 161,38 Kč
Elimon	740,00 Kč	20,00 Kč	9 442,18 Kč
Pražská plynárenská	741,70 Kč	25,00 Kč	9 528,46 Kč
ČEZ	755,62 Kč	19,90 Kč	9 571,94 Kč
RSP	760,00 Kč	30,00 Kč	9 754,18 Kč
E.ON	711,00 Kč	71,00 Kč	9 932,98 Kč
RWE	840,03 Kč	24,70 Kč	10 350,11 Kč

Distribuční území RWE Energie Střední, Severní a Západní Čechy

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Halimedes	710,00 Kč	18,00 Kč	9 662,50 Kč
Elimon	740,00 Kč	20,00 Kč	9 943,30 Kč
Pražská plynárenská	741,70 Kč	25,00 Kč	10 029,58 Kč
ČEZ	755,11 Kč	18,30 Kč	10 045,74 Kč
Lumen	772,90 Kč	20,20 Kč	10 222,54 Kč
RSP	760,00 Kč	30,00 Kč	10 255,30 Kč
RWE	840,03 Kč	24,70 Kč	10 851,23 Kč

Distribuční území PP Pražská plynárenská

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Halimedes	620,00 Kč	50,00 Kč	8 408,08 Kč
Elimon	700,00 Kč	20,00 Kč	8 648,08 Kč
ČEC	705,00 Kč	25,00 Kč	8 762,08 Kč
Lumen	722,90 Kč	20,20 Kč	8 843,32 Kč
ČEZ	696,02 Kč	20,40 Kč	8 620,40 Kč
Lama Investments	739,00 Kč	25,00 Kč	9 047,68 Kč
Pražská plynárenská	741,70 Kč	25,00 Kč	9 070,36 Kč

Nejčastější otázky

Co když přejdu k novému dodavateli a on pak zvýší cenu?

Pokud zvýší cenu, je možné přejít k jinému dodavateli. Nové ceníky jsou dostupné vždy měsíc před zavedením nové ceny na internetových stránkách společnosti, tedy měsíc před započítáním každého kvartálu.

Pokud změním dodavatele, nebude mě distributor znevýhodňovat?

Krátce po otevření trhu konkurenci se vyskytovaly případy znevýhodňování či dokonce zastrašování ze strany majoritní

společnosti, pokud od ní zákazník odešel. V dnešní době je to spíše výjimka a je možné v takové situaci podat stížnost na Energetický regulační úřad, nebo to za vás učiní nový dodavatel.

Jak často může dodavatel měnit cenu plynu?

Cena plynu je vyhlášována vždy na tři měsíce dopředu, tedy každé čtvrtletí (1. ledna, 1. dubna, 1. července a 1. října) vcházejí v platnost nové ceníky. V těchto intervalech se může měnit cena, může ale také zůstat stejná.

MWh plynu, stálý měsíční plat činí 92 Kč a konečná cena (včetně distribuční sazby pro dané území, poplatku OTE a 20% DPH) je 16 887,17 Kč.

Společnost Lama Investments si účtuje 615 Kč, stálý měsíční plat činí 175 Kč a konečná cena (včetně distribuční sazby pro dané území, poplatku OTE a 20% DPH) je 17 692,37 Kč.

I když má společnost Elimon dražší sazbu za MWh plynu, díky výrazně nižšímu měsíčnímu paušálu nabízí zákazníkovi nižší konečnou cenu.

Pro výpočet správné ceny je třeba vědět, na kterém distribučním území se odběratel nachází. Ceny distribuce i dodávky se pro jednotlivá území liší. Ceny se liší také pro jednotlivé skupiny odběratelů, a to na základě množství odebraného plynu.

Strategie firem

Dalším kritériem pro výběr správného dodavatele může být také celková strategie firmy. Například velká firma si může dočasně dovolit snížit cenu, zaplatit si obchodníky, kteří ji budou propagovat a následně opět ceny zvýšit. U menší firmy lze spíše předpokládat, že jejím cílem je udržet cenu stabilně přijatelnou.

Společnosti volí i různé strategie, jak

Domácnost (větší byt), která vaří, ohřívá vodu a topí plynem (spotřeba 23 MWh/rok)

Distribuční území EON

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Halimedes	606,00 Kč	150,00 Kč	27 791,05 Kč
Elimon	640,00 Kč	92,00 Kč	27 894,25 Kč
RWE	807,60 Kč	106,20 Kč	27 930,46 Kč
ČEZ	605,99 Kč	159,70 Kč	27 930,46 Kč
Lama Investments	615,00 Kč	175,00 Kč	28 399,45 Kč
ČEC	635,00 Kč	176,00 Kč	28 965,85 Kč
E.ON	668,60 Kč	176,00 Kč	29 893,21 Kč

Distribuční území JMP Jihomoravská plynárenská

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Elimon	680,00 Kč	92,00 Kč	25 915,84 Kč
Halimedes	683,00 Kč	88,00 Kč	25 941,04 Kč
Pražská plynárenská	690,02 Kč	99,00 Kč	26 293,19 Kč
RSP	710,00 Kč	99,00 Kč	26 844,64 Kč
E.ON	683,00 Kč	184,00 Kč	27 323,44 Kč
ČEZ	732,31 Kč	95,00 Kč	27 402,79 Kč
RWE	807,60 Kč	106,20 Kč	29 642,08 Kč

Distribuční území VČP Východočeská plynárenská

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Elimon	680,00 Kč	92,00 Kč	26 926,07 Kč
Halimedes	683,00 Kč	88,00 Kč	26 951,27 Kč
Pražská plynárenská	690,02 Kč	99,00 Kč	27 303,42 Kč
RSP	710,00 Kč	99,00 Kč	27 854,87 Kč
ČEZ	729,71 Kč	94,10 Kč	28 328,30 Kč
E.ON	683,00 Kč	184,00 Kč	28 333,67 Kč
RWE	807,60 Kč	106,20 Kč	30 652,31 Kč

Distribuční území SME Severomoravská plynárenská

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Elimon	680,00 Kč	92,00 Kč	26 918,72 Kč
Halimedes	683,00 Kč	88,00 Kč	26 943,92 Kč
Pražská plynárenská	690,02 Kč	99,00 Kč	27 296,08 Kč
RSP	710,00 Kč	99,00 Kč	27 847,52 Kč
ČEZ	729,98 Kč	93,80 Kč	28 324,09 Kč
E.ON	683,00 Kč	184,00 Kč	28 326,32 Kč
RWE	807,60 Kč	106,20 Kč	30 644,96 Kč

Distribuční území RWE Energie Střední, Severní a Západní Čechy

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Elimon	680,00 Kč	92,00 Kč	27 518,34 Kč
Halimedes	683,00 Kč	88,00 Kč	27 543,54 Kč
Pražská plynárenská	690,02 Kč	99,00 Kč	27 895,69 Kč
RSP	710,00 Kč	99,00 Kč	28 447,14 Kč
ČEZ	729,35 Kč	93,80 Kč	28 906,32 Kč
E.ON	683,00 Kč	184,00 Kč	28 925,94 Kč
RWE	807,60 Kč	106,20 Kč	31 244,58 Kč

Distribuční území PP Pražská plynárenská

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Halimedes	606,00 Kč	150,00 Kč	24 399,44 Kč
Lama Investments	635,00 Kč	95,00 Kč	24 407,84 Kč
Elimon	640,00 Kč	92,00 Kč	24 502,64 Kč
ČEZ	648,33 Kč	88,60 Kč	24 683,59 Kč
ČEC	656,00 Kč	99,00 Kč	25 045,04 Kč
Lumen	692,90 Kč	89,97 Kč	25 933,45 Kč
Pražská plynárenská	690,02 Kč	99,00 Kč	25 984,00 Kč

Na co si dát ve smlouvě pozor

- Zda je smlouva sjednána na dobu určitou či neurčitou. Pokud je na dobu určitou, máte právo od ní odstoupit v případě neplnění smluvních povinností ze strany dodavatele, či pokud dodavatel změní smluvní podmínky (včetně ceny) a vy s nimi výslovně vyjádříte nesouhlas. Pokud je smlouva na dobu neurčitou, můžete od ní odstoupit kdykoli.
- Zda společnost účtuje poplatek za změnu dodavatele. Ze zákona máte nárok na bezplatnou volbu a změnu dodavatele.
- Při vypisování smlouvy je třeba pečlivě uvést všechny údaje, zvláště kód EAN a číslo odběrného místa. Ty je také třeba vyplnit na plné moci, opravňující nového dodavatele rozvázat původní smlouvu a jednat s distributorem.

získat nové zákazníky. Zákazníka může oslovit obchodní zástupce konkrétní společnosti anebo nezávislý poradce nabízející firem několik, vždy podle charakteru odběratele. Některé menší firmy si zprostředkovatele dovolit nemohou nebo nechtějí a spoléhají, že si je zákazníci najdou sami na základě výhodné nabídky nebo doporučení.

Na internetu se objevují různé kalkulatory vypočítávající nejlevnějšího dodavatele (např. ušetřeno.cz), v seznamu se však objevují jen vybrané firmy, ovšem nemusí se jednat o ty nejlevnější a nejvýhodnější na trhu.

● Renata Zdražilová,
členka think-tanku TANK

V tabulkách srovnáváme tři příklady domácností ve všech distribučních územích. Liší se množstvím spotřebovaného plynu. První sloupec uvádí cenu za odebraný plyn (MWh/rok), druhý sloupec stálá měsíční platba a poslední sloupec konečnou cenu, kterou zaplatí zákazník včetně distribučních poplatků, poplatku OTE a 20% sazby DPH. Pro názornost uvádíme nejlevnější dodavatele seřazené sestupně podle konečné ceny a poslední v řadě (zvýrazněný) je majoritní dodavatel v dané oblasti.

Domácnost (dům), která vaří, ohřívá vodu a topí plynem (spotřeba 44 MWh/rok)

Distribuční území EON

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Elimon	640,00 Kč	92,00 Kč	50 841,55 Kč
Halimedes	606,00 Kč	300,00 Kč	52 041,55 Kč
ČEZ	606,79 Kč	303,40 Kč	52 132,22 Kč
Lama Investments	615,00 Kč	330,00 Kč	52 948,75 Kč
Pražská plynárenská	690,02 Kč	99,00 Kč	53 583,41 Kč
ČEC	635,00 Kč	332,00 Kč	54 033,55 Kč
E.ON	668,60 Kč	332,00 Kč	55 807,63 Kč

Distribuční území JMP Jihomoravská plynárenská

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Elimon	680,00 Kč	92,00 Kč	47 488,27 Kč
Halimedes	683,00 Kč	88,00 Kč	47 589,07 Kč
Pražská plynárenská	690,02 Kč	99,00 Kč	48 118,13 Kč
E.ON	683,00 Kč	184,00 Kč	48 971,47 Kč
RSP	710,00 Kč	99,00 Kč	49 173,07 Kč
ČEZ	733,00 Kč	91,10 Kč	50 273,71 Kč
RWE	807,60 Kč	106,20 Kč	54 430,03 Kč

Distribuční území VČP Východočeská plynárenská

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Elimon	680,00 Kč	92,00 Kč	49 346,30 Kč
Halimedes	683,00 Kč	88,00 Kč	49 447,10 Kč
Pražská plynárenská	690,02 Kč	99,00 Kč	49 976,16 Kč
E.ON	683,00 Kč	184,00 Kč	50 829,50 Kč
RSP	710,00 Kč	99,00 Kč	51 031,10 Kč
ČEZ	730,64 Kč	89,20 Kč	51 979,78 Kč
RWE	807,60 Kč	106,20 Kč	56 288,06 Kč

Distribuční území SME Severomoravská plynárenská

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Elimon	680,00 Kč	92,00 Kč	49 481,95 Kč
Halimedes	683,00 Kč	88,00 Kč	49 582,75 Kč
Pražská plynárenská	690,02 Kč	99,00 Kč	50 111,81 Kč
E.ON	683,00 Kč	184,00 Kč	50 965,15 Kč
RSP	710,00 Kč	99,00 Kč	51 166,75 Kč
ČEZ	730,55 Kč	88,80 Kč	52 104,91 Kč
RWE	807,60 Kč	106,20 Kč	56 423,71 Kč

Distribuční území RWE Energie Střední, Severní a Západní Čechy

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Elimon	680,00 Kč	92,00 Kč	49 132,51 Kč
Halimedes	683,00 Kč	88,00 Kč	49 233,31 Kč
Pražská plynárenská	690,02 Kč	99,00 Kč	49 762,37 Kč
E.ON	683,00 Kč	184,00 Kč	50 615,71 Kč
RSP	710,00 Kč	99,00 Kč	50 817,31 Kč
ČEZ	730,34 Kč	90,20 Kč	51 764,54 Kč
RWE	807,60 Kč	106,20 Kč	56 074,27 Kč

Distribuční území PP Pražská plynárenská

Společnost	1 MWh	měs. platba	cena / rok
Lama Investments	635,00 Kč	95,00 Kč	44 561,90 Kč
Elimon	640,00 Kč	92,00 Kč	44 782,70 Kč
ČEZ	648,95 Kč	84,40 Kč	45 145,82 Kč
ČEC	656,00 Kč	99,00 Kč	45 728,30 Kč
Halimedes	606,00 Kč	300,00 Kč	45 982,70 Kč
Pražská plynárenská	690,02 Kč	99,00 Kč	47 524,56 Kč

Člověk se může stravovat nezdravě a přitom dostat do těla kompletní dávku vitamínů a minerálů. Váhu pak ale raději obcházejte obloukem.

Kdo se bude ládovat pouze hamburgery, hranolky a pizzou, zapíjet to pivem a zajídat čokoládou, musí počítat s tím, že se mu v organismu prudce zvýší úroveň soli, cukru a tuků. Na druhé straně však tyto a jim podobné pamlsky obsahují kompletní soubor 18 vitamínů a minerálů ze seznamu doporučené denní dávky, tzv. RDA, které lidské tělo potřebuje pro své zdraví. Tak to aspoň tvrdí etikety, na kterých je uvedené složení těchto potravinových výrobků.

Dodejme, že vyhovět požadavkům RDA dokáže v daném stravovacím modelu pouze bumbříček. Na vlastní kůži si to vyzkoušel redaktor britského listu Daily Mail Stefan Gates. Jeho kuchyňský stůl se ráno prohýbal pod horou zmrazené pizzy,

brambůrků, burských oříšků, čokolády a jiných dobrůtek. Jejich souhrnná kalorická hodnota čtyřikrát překročila redaktorův obvyklý příjem potravy.

Zdravé nezdravé potraviny

Když o půlnoci konečně ulehl s plným žaludkem, čekal ho neklidný spánek a po něm ranní nevolnost z přejedení. A to všechno jen proto, že si chtěl ověřit, zda je v průběhu jednoho dne reálné přijmout ve stravě všechny doporučené vitamíny a minerály. V nejbližší samoobsluze proto nejdřív nakoupil různé potraviny, které jsou součástí spotřebního koše. Při jídle se pak orientoval tím, co na nich bylo napsáno.

Nejednotné normy

RDA, z anglického Recommended Daily Allowance, v překladu doporučená denní dávka, se ve Velké Británii povinně uvádí na výrobcích pro dětskou výživu. U ostatních potravin je toto značení dobrovolné a má spíše komerční význam. Za zmínku stojí, že ukazatel RDA se v různých zemích liší. Jiné hodnoty mají USA, jiné Velká Británie a jednota nepanuje ani v Evropské unii. Že bychom přece jen neměli stejné žaludky?

Světlo světa spatřil ukazatel RDA v USA za druhé světové války v roce 1943, když tamní lékaři propočítali minimální denní

výživovou dávku pro vojáky, které čekalo vylodění v Normandii. Šlo o to, kolik potravin do lodí naložit, aby to konvoje uvezly a lidé nestrádali podvýživou. Po válce se údaje přepočítaly pro civilní obyvatelstvo, když evropské státy strádaly nedostatkem potravin.

Několikrát revidované údaje nakonec přehodnotila Evropská komise v roce 1991. Shodla se na tom, že by se doporučené denní dávky měly odvíjet od věku, pohlaví, hmotnosti a celkového zdravotního stavu lidí. Například zdravý dospělý muž potřebuje osmkrát více železa než tříměsíční miminko.

V České republice nemáme normy pro RDA tak striktně zadané jako v Británii, pro některé vitamíny a mikroprvky nejsou dosud stanoveny. Britské ministerstvo zdravotnictví uvedlo, že normy RDA sice teoreticky existují, ale je prakticky nemožné přijmout je všechny naráz během jediného dne v běžné stravě. Pro ilustraci, za vitamínové tablety utratí Britové ročně 396 milionů liber, v přepočtu takřka 12 miliard korun. Na posedlost britských spotřebitelů žít zdravě zareagoval tamní potravinářský průmysl, který na výrobky uvádí, jaká množství RDA v procentech obsahují. Dávky vycházejí z vlastních výpočtů výrobců, jak redaktorovi potvrdil dlouholetý expert na výživu z tamního ministerstva zdravotnictví. Spotřebitelům tak nezbyvá, než věřit tomu, co je na etiketách uvedeno.

Hrách nebo čokoládu?

Ale zpět do kuchyně redaktora. Ten hned na začátku svého pokusu zjistil, jak příjemné svody čekají toho, kdo se rozhodl stravovat zdra-

vě. Aby například splnil svou denní normu pro příjem hořčíku, mohl si vybrat buď 14 porcí hrachu, nebo 300 gramů hořké čokolády. Hádejte, jak to dopadlo.

Když přišla řada na vitamín C, musel volit mezi dvěma a půl porcemi smažených brambůrků nebo jedním a čtvrt balíčkem řeřichy. A protože redaktor, ač ve službě, seděl doma, mohl si dovolit svou svačinu korunovat plechovkou piva Guinness, čímž současně plně uspokojil denní dávku RDA pro vitamín B12.

Oběd začal dvěma porcemi smažených tresky ve strouhance (fosfor) a pokračo-

val dvěma třetinami pizy (vápník). Hamburger dodal železo a velká porce špenátu kyselinu listovou. Dva a půl piškotového zákusku pokryly potře-

bu ve vitamínu D, půl litru mléka zajistil riboflavin a lososová pasta jód. Čtyři kapustové karbanátky umožnily přísun vitamínu E a čtyři naběračky instantní kaše další vitamín C, jímž byla kaše fortifikována. Plátek jater zabezpečil potřebný zinek, slané buráky biotin, kyselinu pantothenovou a niacin. Protože vitamín B6 nebylo možné najít v hotových výrobcích, za ekvivalent denní RDA nakonec posloužilo šest banánů.

Je překvapivé, kolik zdravých věcí najdeme v hotových potravinách a polotovarech, když začneme bedlivěji studovat nápisy na obalech. Kdo nechce plácát páte přes deváté a přijmout s vitamíny a minerálními prvky i řadu prázdných kalorií, ať si raději dopřeje stravu z čerstvých surovin, zní závěr britského redaktora. Ten si ce dokázal během jediného dne přijmout v nepříliš zdravé stravě užitečné a zdraví prospěšné věci, svůj příklad ale rozhodně nedoporučuje k následování. Nadváha nám krásu nepřidá.

● Alice Pěnkavová

Co je RDA

Doporučená denní dávka zahrnuje 18 vitamínů a minerálů. Jsou to vitamíny A, B1, B2, B3, B5, B6, B9, B12, biotin, vitamín C, D a E. Z mikroprvků je to vápník, železo, jód, hořčík, fosfor a zinek.

Není nad pomeranč

Pod oranžovou kůrou pomeranče se skrývá vitamínová bomba, kterou nenahradí žádné pilulky.

Zima na naše zdraví útočí ze všech stran, a tak utrácíme horentní sumy za tablety a doplňky s vitamínem C. Možná zbytečně. Stejnou a dokonce efektivnější službu poskytne obyčejný pomeranč, tvrdí američtí vědci. Zmíněné ovoce s voňavou oranžovou kůrou obsahuje unikátní směs antioxidantů. Jejich společný účinek je proto mnohem efektivnější, než když složky v pilulkách a doplňcích působí jednotlivě, jak zjistili výzkumníci z univerzity Brigham Younga v americkém Utahu.

Antioxidanty zpomalují proces stárnutí buněk a působí jako prevence před nemocemi cév a srdce. Odborník na výživu a potraviny, profesor Tory Parker z univerzity v Utahu, komentuje svůj výzkum takto: „Převaha čerstvého ovoce nad tabletkami je nepochybná. Vše spočívá ve zvláštním koktejlu ingrediencí.“

Odborníci se soustředili na společné působení fenolových sloučenin, nalezených v pomeranči. Tyto biochemické sloučeniny, tradičně spojované s antimikrobiálními vlastnostmi, čerpají rostliny během svého růstu pro vlastní ochranu před nepřátelskými biologickými vlivy a vadnutí. Výzkum ukázal známou pravdu, že komplexní práce má efektivnější účinek.

Je až s podivem, kolik nejrůznějších nemocí a zdravotních komplikací nás sužuje. Některé vyžadují vysoce odbornou pomoc, jiné můžeme ovlivnit více či méně sami. Někdy si ovšem takovou svépomocí nepomůžeme vůbec, nebo si dokonce zdraví ještě více poškodíme. Příčinami, projevy nejčtenějších lidských neduhů, jejich domácí léčbou, odbornými i lidovými radami, lékovými interakcemi a mnohými dalšími věcmi se budeme zabývat v tomto seriálu.

Bolest hlavy

stát osamoceně jako samostatný zdravotní problém, nebo provázet řadu nejrůznějších onemocnění. Tak či tak, pro člověka bývá bolest příznakem či zdravotní komplikací značně limitující, omezující mnohdy i nejběžnější činnosti a při delším trvání či častém opakování může silně negativně ovlivnit i psychické zdraví člověka.

V dnešním pojednání se budeme zabývat bolestí hlavy, v příštím pokračování našeho seriálu pak nahlédneme zejména problematiku bolesti pohybového aparátu.

Když hlava bolí

Bolest hlavy lze označit za civilizační chorobu, kterou trpí převážná většina populace (90 %). Samozřejmě a nashledanou, ne stále. Epizody bolesti hlavy jsou čistě individuální; někoho potrápí párkrát za život, jiný jí trpí prakticky neustále a doslova mu ničí život.

Přibližně ve třech čtvrtinách případů jde o tzv. primární bolesti hlavy, tedy bolesti, které nesouvisí se současným průběhem jiného zdravotního problému. Primární bolesti hlavy zahrnuje tři hlavní podmožiny: tenzní bolest hlavy, migrénu a tzv. cluster headache (známá též jako Hortonova bolest hlavy). Sekundární bolesti hlavy pak chápeme jako příznak jiných probíhajících onemocnění, často velmi

závažných. Bolesti hlavy tak mohou rovněž poukazovat na rozvoj dosud nerozpoznaného onemocnění.

Tenzní bolest hlavy

Je nejčastějším typem primární bolesti hlavy. Vychází často z psychického napětí – na základě úzkosti, stresu, přepracování, nedostatku spánku, apod., kdy můžeme pozorovat zvýšené napětí svalstva šíje a hlavy. Svou roli může sehrávat i špatné držení těla.

Tenzní bolest hlavy je charakterizována jako tupá, postupně sílící bolest celé hlavy, která se zpravidla nezhoršuje při fyzické námaze. Trvat může od několika minut až po několik dní. S tímto typem bolesti hlavy se alespoň jednou za život setká prakticky každý člověk.

Migréna

Není svým výskytem tak častou primární bolestí hlavy jako bolest tenzní, zato je pravděpodobně výrazně známější. Již Galén použil pro jednostrannou bolest hlavy poprvé označení „hemikrania“, které se v staroanglickém jazyce dočkalo později pojmenování „megrin“. Odtud pak k dnešnímu „migréna“ nebylo již třeba chodit daleko.

Vznik migrény u některých lidí je dosud ne zcela rozkrytým problémem. Zjednodušeně lze hovořit o „přecitlivělosti“ určitých nervových okruhů a vyplavování látek způsobujících rozšíření mozkových

Jestliže jsme se v minulém, prvním dílu našeho seriálu zabývali poměrně rozsáhlým tématem kašle, bylo by tentokrát pole našeho zájmu ještě širší. S bolestí se totiž setkáváme prakticky každý den. Stejně jako kašel však může vycházet z nejrůznějších příčin, mít rozličný charakter, intenzitu i délku trvání. Může

První pomoc – analgetika

Nejběžnější obranu při bolestech hlavy představuje rychlý přesun k domácí lékárnice a vyhledání vhodného léku proti bolesti – analgetika. Na trhu je jich k dispozici nemálo. Pro děti zpravidla ve formě sirupů, pro dospělé většinou ve formě tablet.

Některá analgetika však, a zejména pak u citlivějších jedinců, dráždí žaludek. Vezmeme-li v potaz častou nevolnost u migrény, představuje tato kombinace značný problém. Ti, kteří trpí migrénou nebo častými bolestmi hlavy, by se neměli spoléhat na pravidelné rabování domácí lékárníčky, ale navštívit lékařskou ordinaci. V opodstatněných případech je vhodnější po poradě s lékařem aplikovat vhodná antimigrenika. Znemožňuje-li nevolnost při bolesti polykání tablet

(hrozí zvracení), je na místě analgetikum ve formě sirupu nebo orálně dispergovatelné tablety, která se již v ústech rozpouští a uvolňuje účinnou látku.

Léky nové generace

V poslední době se objevují volně prodejné léky nové generace, které sice nemění účinnou látku, ale zato je při jejich výrobě užívána některá z relativně nově patentovaných technologií, která zajišťuje rychlejší nástup účinku. Na trhu lze zažnat již i analgetika spadající do této kategorie, což nepochybně řada lidí trpících bolestmi (nejen) hlavy ocení.

Životní styl

Špatný životní styl stojí za kdekým zdravotním problémem. To je velmi často opakovaná a bohužel pravdivá fráze.

cév. Svou roli sehraává s největší pravděpodobností i dědičnost. Tímto mechanismem dochází k typickým projevům migrény – objevuje se středně až velmi intenzivní bolest jedné poloviny hlavy (pravé či levé), která přetrvává obvykle od čtyř hodin až po tři dny. Provázena bývá často nevolností a zvracením, extrémně omezuje postiženého od vykonávání většiny činností a silně vyčerpává organismus.

Záchvat migrény často počíná v závislosti na spouštěcím mechanismu. Ten může být představován únavou, stresem, klimatickými podmínkami a řadou dalších stavů. Jde o individuální záležitost a odhalení spouštěcího mechanismu (je-li to možné) je pro postiženého přínosnou informací umožňující v některých případech záchvatům migrény předcházet. V dospělém věku trpí migrénami výrazněji ženy oproti mužům.

Cluster headache (Hortonova bolest)

Obdobně jako u migrény postihuje bolest jen jednu (vždy stejnou) polovinu hlavy, ale na rozdíl od ní je v tomto případě bolest soustředěna v oblasti oka. Svým výskytem je poměrně vzácná a postihuje častěji muže než ženy. Epizody cluster headache přicházejí obvykle v periodách vždy s čtyř až osmitýdenní přestávkou, může však proběhnout několik záchvatů během jediného dne. Každý záchvat trvá v průměru tři čtvrtě hodiny.

Bolest v okolí oka mívá velmi prudký charakter, samotné oko bývá někdy zarudlé, může slzet, víčko bývá pokleslé a zornice je zúžená.

● Filip Kopecký

Platí i pro bolesti hlavy. Správné složení jídelníčku, pravidelný pohyb, vhodné cvičení (včetně jógy), pravidelný a dostatečný spánek, nekuřáctví, střídmost v konzumaci alkoholu. S podivem, kolik případů bolesti hlavy a řadu dalších obtíží lze těmito kroky eliminovat. Jenže, ruku na srdce, snadno se to říká, hůř dělá a někdy to zkrátka nejde. Je však důležité snažit se změnit alespoň ty špatné návyky, které ovlivnit můžeme. Pokud tedy máme zájem udělat něco pro své zdraví.

Domácí akupresura

Masáž či stisk a uvolnění některých bodů na těle je metodou, která překvapivě alespoň přechodně řadě lidí proti bolesti pomáhá. U bolestí hlavy se doporučuje

stisk bodu mezi palcem a ukazováčkem a jeho postupné uvolňování.

Silící tlak v hlavě lze údajně zmírnit několikaminutovou masáží bodu na vrcholu čela. Osvědčený proti bolesti hlavy je i delší stisk kořene nosu a jeho pozvolné uvolnění.

Zlatá klasika

Budiž přáno těm, kterým postačí zlatá klasika spočívající v klidové poloze, tlumeném osvětlení a studeném obkladu na čele. Žádná novinka, ale rozhodně uleví.

Čajem proti bolesti

Co se bolesti hlavy týče, doporučuje se kvalitní zelený čaj, vynikajícím pomocníkem je údajně i čaj mátový, který navíc může pomoci i při současné nevolnosti.

Jak nespadnout do pasti

Každý, kdo dokáže dodržovat následující zásady chování, má velkou šanci, že nerozmnoží řady seniorů (a nejenom jich) poškozených nekalými obchodními praktikami.

NEMÁM ZÁJEM. Jediným opravdu účinným způsobem prevence je na podobné nabídky nereagovat, zvací letáčky ihned házet do koše a na osobní, telefonické či mailové nabídky odpovídat slušným, leč kategorickým „Nemám zájem“.

Zvláště v případě předváděcích akcí je třeba si uvědomit, že dárky za účast, pronájem sálu, dopravu a další náklady spojené s jejím pořádáním, musí někdo zaplatit. A tím, kdo je platí, je vždycky kupující. Nejen proto jsou také výrobky nabízené na předváděcích akcích mnohonásobně dražší než stejné či obdobné v klasických či internetových obchodech.

BRZDA. Jestliže se ale přece jen z jakéhokoliv důvodu rozhodnete podobné akce zúčastnit, pak doporučujeme požádat o doprovod někoho z přátel či příbuzných, kteří vás dokážou nejen zavčas „přibrzdit“, ale mohou vám také

následně dosvědčit způsob jednání a postupy prodávajících v případě, že vznikne podezření z používání nekalých obchodních praktik. K těm patří nejčastěji různé „výhry zboží v řádech desetitisíců korun“, které jsou ovšem podmíněny zakoupením některého z nabízených výrobků.

ČTĚTE. Pokud vás přes všechna varování prodávající přesvědčí k uzavření smlouvy, přečtěte si před podpisem, co podepisujete.

Co nedokážete přečíst, nepodepisujte! Nedá vám prodávající dostatek času na přečtení, nepodepisujte!

V žádném případě pak nepodepisujte formuláře, které nejsou vůbec vyplněné, nebo jsou vyplněné jen zčásti!

Spoléhat se pouze na informace sdělené přímo prodávajícím se již vymstilo mnoha spotřebitelům, zvláště v případech, kdy je prodávající oddělil od ostatních účastníků prodejní akce a tak přijdou o možnost jejich svědectví.

LIST PO LISTU. Při podepisování dokladů souvisejících s uzavíranou smlouvou trvejte vždy na samostatném předkládání každého podepsovaného listu. Jen tak můžete zabránit časté praxi, kdy

Co se stalo jiným, může se stát i vám

Paní Anežka není nejmladší a má značné zdravotní problémy. Když se dozvěděla o zdravotní přednášce pořádané v salonku blízké restaurace, neváhala s návštěvou ani okamžik. Varováním pro ni nebyla ani skutečnost, že se ze zdravotní přednášky vyklubala prodejní akce, a není tedy divu, že nakonec odcházela s masážním přístrojem, biolampou, povlečením a dalšími drobnostmi za 35 000 Kč, na jejichž úhradu současně uzavřela úvěrovou smlouvu. Jen stěží si lze představit její šok, když se od ošetřujících lékařů dozvěděla, že použití obou zdravotnických přístrojů, které ji měly dle slibu prodávajícího zásadním způsobem ulevit a pomoci při jejích zdravotních potížích, je pro ni vzhledem k jejím chorobám nevhodné. Protože mezitím uplynula zákonem stanovená 14denní lhůta k vrácení zboží bez udání důvodu a bez jakékoliv sankce, padá dnes u paní Anežky doma prach na nevybalené a za pů-

vodní cenu neprodejné zdravotnické přístroje, neboť prodávající odmítl odstoupení od smlouvy na základě vyjádření lékařů akceptovat. Paní Anežka bude ráda, když dokáže ze svých skromných příjmů splatit úvěrovou smlouvu. Aby si mohla dovolit financovat nákladný soudní spor s nejistým výsledkem, u ní nepřipadá v úvahu.

Pan Jaroslav již překročil pětasedmdesátku, nohy mu ale stále slouží, proto si rád zajde popovídat za kamarády. Jeden z nich ho přemluvil, aby se společně zašli podívat na předváděcí akci konanou v blízkém kulturním domě. Pan Jaroslav sice neměl v úmyslu cokoli na této akci kupovat, když se však dozvěděl, že vyhrál zboží za 110 000 Kč, nechal se lehce zástupci prodávajícího přesvědčit, že podmínky předání výhry je třeba projednat v klidu mimo ostatní účastníky akce. Je pravdou, že se poněkud zarazil, když

na formuláři nazvaném Kupní smlouva, na kterém měl převzetí výhry potvrdit, uviděl částku 35 000 Kč, akceptoval ovšem vysvětlení, že z tak vysoké hodnoty výhry je třeba zaplatit darovací daň. Poté, co mu zástupci prodávajícího do-

mezi na sebe naskládanými papíry podepisujete vedle kupní smlouvy ještě například nevýhodnou úvěrovou smlouvu či nepravdivé potvrzení, že jste si prodávajícího pozvali za účelem objednávky. Vždyt stejným způsobem byste nevědomky mohli podepsat dokonce směnku či smlouvu na vaši nemovitost.

POZOR NA POZVÁNÍ. Uvidíte-li na jakémkoliv podepisovaném dokladu větu v tom smyslu, že jste si prodávajícího „pozvali“, tento doklad nepodepisujte, dokud prodávající uvedenou větu na originálu i všech kopiích nevyškrtně. Jinak se s velkou pravděpodobností zbavujete možnosti odstoupit od smlouvy bez udání důvodu a bez jakékoliv sankce v zákonem stanovené 14denní lhůtě.

ČAS. Od spotřebitelské smlouvy uzavřené prostřednictvím komunikačních prostředků na dálku (např. prostřednictvím internetu, teleshoppingu, zásilkových katalogů apod.) nebo mimo prostory obvyklé k podnikání dodavatele (předváděcí akce, podomní či pochůzkový prodej) lze odstoupit v případě, že jste si výslovně nesjednali návštěvu dodavatele za účelem objednávky, bez udání důvodu a bez jakékoliv sankce v zákonem stanovené 14denní lhůtě.

Odstoupení musí být vždy písemné a musí být prodávajícímu doručeno před uplynutím uvedené lhůty, proto je třeba řešit odstoupení od smlouvy co nejrychleji. Následně je nezbytné odeslat prodávající-

vezli zboží až před dům, bez dalšího čtení podepsal veškeré předložené doklady a zboží odnesl do bytu. Až zde teprve zjistil, že vedle kupní smlouvy podepsal rovněž smlouvu úvěrovou a formulář „Objednávka návštěvy dodavatele za účelem objednávky zboží“, kterým se vzdává práva na odstoupení od smlouvy v zákonem stanovené 14denní lhůtě. I když se pak pan Jaroslav pokusil důsledky svého chvilkového poblouznění napravit, nejsou jeho šance příliš nadějně.

Když paní Zdeňka obdržela do schránky letáček, ve kterém zval SENIOR CLUB do salonku místního hotelu na „Velkou podzimní SUPER reklamní show“ se spoustou dárků pro dámy i pro pány, doplněných rovněž samostatnými dárky pro manželské páry a bonusem pro každého, kdo má v tomto měsíci svátek, narozeniny či výročí svatby, rozhodla se s manželem, že návštěvou této akce uzavřou oslavy kulatého výročí své svatby. Oslava se ovšem poněkud nepovedla, neboť místo spousty zajímavých dárků za účast, vyobrazených na pozvánce, si do-

mů dovezli jen parní čistič za 29 990 Kč, ke kterému obdrželi zdarma sadu nerezového nádobí, dvě klientské karty a tři láhve vína. Aby si alespoň trochu spravili náladu, víno ještě večer s přáteli otevřeli, protože dle zvaciho letáčku se mělo jednat o dárek za účast – a zbytek zboží hned druhý den vrátili v rámci odstoupení od smlouvy v zákonem stanovené 14denní lhůtě. Jejich odstoupení od smlouvy ovšem prodávající odmítl akceptovat, neboť mu nevrátili vše, co v rámci kupní smlouvy obdrželi. Oslava výročí svatby tak bude pro paní Zdeňku i jejího manžela až do smrti v první řadě spojena s pocitem krivdy a bezmoci vůči vychytralosti některých podnikavců.

Paní Jiřině je 80 let a dosud se úspěšně vyhýbala všem nástrahám předváděcích akcí i podomního prodeje. Když ale dostala pozvánku na autobusový zájezd za velmi příznivou cenu, rozhodla se porušit své zásady a na výlet se vypravila. Místo návštěvy pamětihodností skončila na několik hodin v nevytopeném sále restaurace. Jak potom vyprávěla, když se na

ni obchodní zástupci soustředili, pocit zimy a osamocení ji přiměl ukončit své trápení, proto za příslib okamžitého odvozu domů podepsala bez čtení kupní smlouvu na zboží v celkové hodnotě 19 990 Kč, která jí byla předložena. Namísto zaplacení zálohu 1000 korun s tím, že doma doplatí další zálohu a zbytek uhradí v co nejkratší době. Domů ji dva obchodní zástupci prodávajícího odvezli svým vozidlem, tam jí jeden předal zboží a převzal další zálohu ve výši 5000 Kč, což poznačil do smlouvy. Po chvíli se ovšem vrátil jeho kolega s tím, že zálohu je třeba ještě navýšit, proto mu paní Jiřina předala další 4000 Kč. Aniž jí bylo převzetí těchto peněz potvrzeno, oba zástupci prodávajícího nastoupili do vozidla a odjeli. Až poté paní Jiřina zjistila, že neobdržela všechno zboží uvedené na kupní smlouvě. Definitivním šokem pak bylo po třech dnech doručení kopie úvěrové smlouvy na částku 14 000 Kč, jejíž splácení ji bude v konečném součtu stát více než 20 000 Kč. Paní Jiřina se sice pokusila od smlouvy v zákonem stanovené 14denní lhůtě odstoupit, jelikož ale ne-

címu i předané zboží – a to veškeré zboží uvedené na kupní smlouvě, včetně zboží deklarovaného zdarma jako dárky či výhry. To platí i pro tzv. „klientské karty“.

ÚVĚR. V případě, že na úhradu zakoupeného zboží byla uzavřena rovněž úvěrová smlouva, je nezbytné informovat o odstoupení od kupní smlouvy v zákonem stanovené 14denní lhůtě rovněž poskytovatele tohoto spotřebitelského úvěru. Veškerou korespondenci související s odstoupením od smlouvy je vhodné řešit doporučeným dopisem s dodejkou.

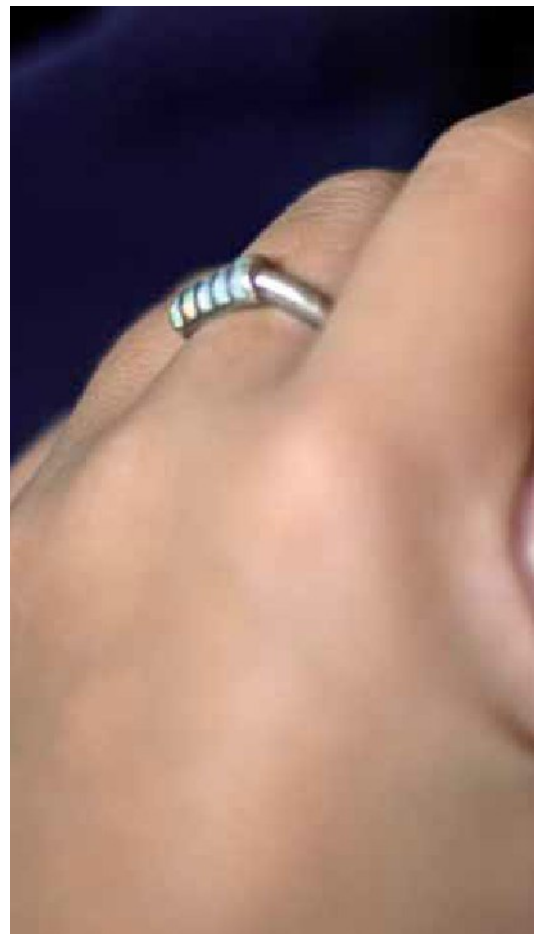
Ani bezproblémové odstoupení od smlouvy není pro spotřebitele zcela zdarma. Jeho povinností je totiž zboží řádně připravit pro bezproblémovou přepravu zpět prodávajícímu, odeslat – a veškeré s tím spojené náklady také v plném rozsahu uhradit, což nebývá zrovna levná záležitost. Navíc nejsou ojedinělé případy, kdy prodávající sice odstoupení od smlouvy akceptuje, zaplacenou částku však v zákonem stanovené 30denní lhůtě nevrátí a končí v insolinci. Spotřebitel v takových případech většinou přichází jak o peníze, tak o zboží.

● Zdeněk Krul

Co jsou nekalé obchodní praktiky

Nekalé obchodní praktiky se nejčastěji rozlišují na klamavé obchodní praktiky a agresivní obchodní praktiky. Zjednodušeně se dá říci, že za **klamavou obchodní praktiku** je třeba považovat takové jednání prodávajícího při nabízení nebo prodeji výrobků a služeb, jehož prostřednictvím chce ovlivnit rozhodování spotřebitele o uzavření smlouvy uváděním **nepravdivých, nesrozumitelných či zavádějících údajů, případně zamlčováním některých důležitých informací**, ať již se jedná o informace k nabízenému výrobku nebo službě, nebo o informace požadované pro uzavření smlouvy nebo uplatnění práv z ní podle zvláštních právních předpisů. Sem patří například zavádějící informace o možnosti odstoupit od spotřebitelské smlouvy uzavřené mimo prostory obvyklé k podnikání dodavatele bez udání důvodu a bez jakékoliv sankce v zákonem stanovené 14denní lhůtě.

Agresivní obchodní praktikou je pak nejen **nepřiměřený nátlak** prodávajícího na uzavření smlouvy spotřebitelem, doprovázený často výhrůžným či urážlivým jednáním ze strany jeho obchodních zástupců, ale i **vědomé využití nepříznivé situace spotřebitele** (například zneužití informací o jeho

může vrátit veškeré na smlouvě uvedené zboží a navíc nemá ani potvrzení o předání oněch 4000 korun, jsou její naděje na úspěch jen velmi malé.

Pan František žije na vesnici sám se svou pětadesátiletou matkou, která trpí bérčovými vředy. Maminka se sice dokáže s obtížemi pohybovat po rodinném domku, jinak je ale plně odkázána na jeho pomoc. Proto ho velmi udivilo, když jednoho dne po návratu z práce našel v kuchyni krabici s biolampou. Od maminky se pak dozvěděl, že u nich zazvonil nějaký pán, který tvrdil, že jí dokáže pomoci s její chorobou. Když jí ukázal obrázky lidí, jejichž nemoc skončila amputací a tvrdil, že přístroj dokáže podobným důsledkům předjet, rozhodla se ho i přes jeho velmi vysokou cenu koupit a podepsala jak kupní smlouvu, tak smlouvu o spotřebitelském úvěru. Pan František se sice pokusil jménem maminky od obou smluv odstoupit v zákonem stanovené 14denní lhůtě,

prodávající ovšem odmítl odstoupení akceptovat s poukazem na to, že na formuláři kupní smlouvy bylo zaškrtnuto okýnko, dle kterého si jeho maminka sjednala návštěvu obchodního zástupce za účelem uzavření objednávky. Protože bylo panu Františkovi jasné, jak by asi před soudem dopadla konfrontace obchodního zástupce prodává-

jícího s maminkou, snížil alespoň dlužnou částku jednorázovým uhrazením celé hodnoty úvěrové společnosti. Pocit, že lidské hyeny nejsou jen mezi „kriminálníky“, však v něm zůstane již natrvalo.

V poslední době se stále více lidem stává, že u jejich dveří zazvoní někdo, kdo jim nabízí

zdravotním stavu), či **kladení nepřiměřených překážek** pro uplatnění práv spotřebitele, popř. hrozba protiprávním jednáním (sem patří například výhrůžky, že pokud bude spotřebitel vyjadřovat svůj negativní názor na podávané informace či nabízené zboží, bude si muset zajistit z místa konání předváděcí akce návrat domů jiným způsobem na vlastní náklady).

V souvislosti s možností dozorových orgánů prokazovat nekalé obchodní praktiky je ovšem třeba mít na paměti, že zvláště v případech agresivních obchodních praktik musí být jednání obchodních zástupců prodávajícího ověřitelné svědectvími více účastníků prodejní akce. Bez této možnosti nelze pravomoci dozorových orgánů v potírání nekalých obchodních praktik reálně využít.

Nekalé obchodní praktiky jsou definovány v § 4 až 5a zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, v platném znění, a v přílohách č. 1 a 2 tohoto zákona. Senioři, kteří mají přístup k internetu a zajímají se o uvedenou problematiku, mohou platné znění nejen zákona o ochraně spotřebitele najít na stránce: http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/6966/_s.155/699/place

dodávky levnějších energií. Většina občanů v produktivním věku si dokáže nabídky vyhodnotit, poněkud složitější to bývá ovšem u seniorů. Tak se také stalo, že téměř sedmdesátiletá paní Marta uzavřela s obchodními zástupci jednoho dodavatele energií dle jejich vyjádření velmi výhodnou smlouvu na dodávku elektřiny, o čemž ovšem zapomněla informovat manžela. Až po uplynutí zákonem stanovené 14denní lhůty k odstoupení od uzavřené smlouvy bez udání důvodu a bez jakékoliv sankce se dozvěděla, že vzhledem ke smluvním podmínkám nového dodavatele není uzavřená smlouva zdaleka tak výhodná, jak slibovali obchodní zástupci. Náprava ovšem již bude mnohem složitější, než kdyby si Obchodní podmínky nového dodavatele prostudovala s manželem ihned po uzavření smlouvy.

Panu Josefovi je již hodně přes 80 let a tak mu slouží telefon hlavně ke komunikaci s dětmi a vnoučaty. Proto ho poněkud zarazilo, když se jednoho dne ozval ve sluchátku příjemný ženský hlas.

Ještě víc ale zůstal překvapený v okamžiku, kdy mu onen ženský hlas sděloval, že byl jako dlouholetý uživatel pevné telefonní linky vylosován a získává výhru ve výši 50 000 Kč. Stačí jen zavolat na číslo, které mu nadiktuje, a dohodnout podmínky. Když si pan Josef v hlavě promítl, co všechno bude moci za vyhrané peníze pořídit dětem i vnoučatům, nelenil a jal se vytáčet nadiktované číslo. Další detaily není třeba podrobně popisovat, podstatné je pouze to, že po několika desítkách minut různých otázek, přepojování a omluv byl hovor ukončen suchým konstatováním, že o dalším postupu bude informován později. Onen příjemný ženský hlas se již více neozval a rovněž slíbenou výhru pan Josef nikdy neobdržel. Jak drahá může být lidská naivita pochopil až v okamžiku, kdy přišlo vyúčtování telefonních hovorů. Místo aby on finančně přilepšil dětem a vnoučatům, musely ony finančně vypomoci jemu, protože na splacení vyúčtované částky za telefonní hovor související s „výhrou“ by jeho důchod v žádném případě nestačil.

Kupujete vzduch?

*Pokud jste nedobrovolně vedle samotného výrobku zaplatili i za přibalené vzdušné „nic“, nenechte si to pro sebe. Podělte se o svou zkušenost, kterou budeme publikovat na stránkách časopisu dTest. Napište nám **název výrobku, jeho výrobce či dovozce, cenu, počet kusů, resp. množství v balení**. Dokumentační fotografie jsou vítané, nejsou však nezbytné. E-mailová adresa vzduch@dtest.cz je cestou k upozornění na nešvar, který by si spotřebitelé neměli nechat líbit.*

Teplotní čidlo

Opravář nám odstranil závadu na kotli. Jednalo o tepelné čidlo, které reguluje teplotu vody v průtokovém kotli. Krabička je sice malá, ale samotné čidlo je opravdu maličké. Na obsah krabičky jsem koukala jako na zjevení. Snad k dobru výrobce – krabička není polepená barevným obalem.

Soňka Čížíková

Název výrobku: Teplotní čidlo N8C

Cena: 584 Kč

Dovozce / Výrobce: Bosch
Thermotechnik GmbH – Germany

Nakupování na internetu je pohodlné, šetří čas a hlavně je mnohdy levnější než v kamenných obchodech. A stejně tak jako v klasických obchodech, tak i v těch internetových berou občas zákazníci zkrátka a upírají jim jejich práva. Na internetu však může spotřebitel spadnout i do webových pastí. Co vědět a co dělat napoví naše příběhy.

On-line podvody

Dostali jsme se do svízelné situace. Pustili jsme se do koupě auta ze zahraničí (Velká Británie) přes přepravní službu EDS Worldwide. Všechno se zdálo perfektní až do té doby, než jsme jim poslali potvrzení o uskutečněné platbě a přepravní společnost poslala další požadavek na zaslání peněz na údajné pojistné, které měl platit prodejce auta. Sám prodejce se neozval týden. Tak jsme začali rychle jednat a s bankou zrealizovali storno platby. Teď čekáme na odpověď banky, kde se aktuálně platby nachází, a modlíme se, aby se peníze navrátily zpět. Prosím, poraďte co dál, pokud se nepodaří platbu stornovat.

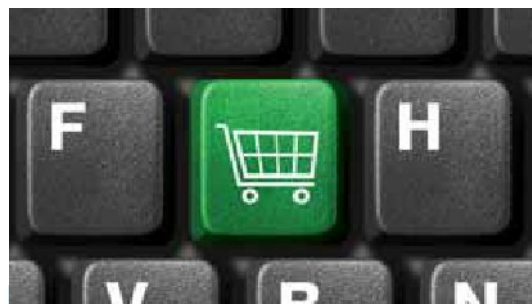
Anna S.

Bohužel, vše nasvědčuje tomu, že jste se stala obětí podvodu. Způsob jednání protistrany vykazuje obvyklé znaky internetových podvodů (špatná jazyková úprava, platby předem, další požadavky na platby pod smyšlenou záminkou atd.). Společnost EDS WORLDWIDE LIMITED skutečně ve Velké Británii existuje, nicméně sídlí na jiné adrese; na adrese uvedené protistranou se dle satelitních snímků nachází pouze obytná čtvrť s rodinnými domy. Tato místa jsou vzdálena 170 mil. V případě po-

chybnosti je dobré adresu prověřit, např. na serverech s mapami, které nabízejí i fotografie daných lokalit.

Je velmi nestandardní, aby byly peníze zasílány na soukromý účet zaměstnance a nikoliv společnosti. Dále pak skutečná internetová adresa EDS Worldwide je www.edsworldwide.co.uk, nikoliv www.edsworldwide.co.cc; doména .cc je národní doména Kokosových ostrovů (australské teritorium v Indickém oceánu). Krom exotičnosti země je navíc podezřelé, že webová adresa www.edsworldwide.co.cc byla registrována teprve nedávno (12. prosince), a to osobou z USA, nicméně s polskou e-mailovou adresou. Při zadání této e-mailové adresy do vyhledávače se objeví odkazy na bankovní podvody. Je tak pravděpodobné, že někdo zneužil jména existující společnosti a založil web s podobným označením. Doporučujeme podat trestní oznámení u Policie ČR.

Na dánském webu s elektronickými přáníčky jsem se zaregistroval do soutěže o iPhone a po třech měsících mi přišla faktura na 98 eur za členství na webu. Mohu se z toho nějak vykroutit, když oni tvrdí, že jsem registraci v sou-

S dubnovým vydáním časopisu dTest dostali jeho předplatitelé pohlednici, která upozorňuje na problémy související s prostředím internetu a na případy podvodů. Zašlete ji svým blízkým, kteří se pohybují v internetovém prostředí. Navíc je můžete díky předtištěným bublinám v prostoru podpisu vtipně inspirovat k vhodnému nakládání s jejich penězi či osobními údaji. Pohlednici vydalo Evropské spotřebitelské centrum ČR.

těži souhlasil s jejich obchodními podmínkami, ale já o ničem takovém nevím a žádnou placenou smlouvu jsem uzavřít nechtěl? Chtěl jsem to nechat být, ale teď poslali i upomínku s navýšením o poplatek z prodlení a vyhrožují mi exekucí.

Ladislav B.

Na internetu je důležité opatrně nakládat se svými osobními údaji a ověřit si, komu je poskytujeme, např. pomocí internetových vyhledávačů. Tento krok se může hodně vyplatit, protože vaše údaje se dají v mnoha směrech zneužít.

V tomto konkrétním případě jde o známý fenomén tzv. webových pastí, které využívají protizákonných nekalých obchodních praktik, kdy vás provozovatel záměrně oklame tím, že vás láká na soutěž a přitom od vás chce peníze za členství, aniž o tom dostatečným způsobem informuje.

Smlouva dle našeho názoru platně nevznikla. Doporučujeme neplatit a s provozovatelem vůbec nekomunikovat. Reagujte, až pokud by přišla písemně poštou žaloba od soudu, např. platební rozkaz. Proti němu případně do 15 dnů podejte odpor. Mimochodem, exekuci může nařídit pouze soud.

Evropské spotřebitelské centrum (ESC) poskytuje spotřebitelům informace o jejich právech na jednotném evropském trhu. Právníci ESC bezplatně pomáhají spotřebitelům řešit jejich problémy s obchodníky z jiných zemí EU, Norska či Islandu. Více na www.coi.cz/esc.

Z evropského průzkumu

V loňském roce 40 % Evropanů alespoň jednou nakoupilo na internetu. Zvýšil se hlavně podíl lidí nakupujících online ve své domovské zemi, zatímco obchodníky z jiných zemí EU si vybírali daleko méně. Průzkum Evropské komise nicméně ukázal, že většina spotřebitelů má už po prvním přeshraničním nákupu v tyto obchodníky stejnou důvěru jako v domácí prodejce.

V roce 2010 nakupovalo od domácích prodejců po internetu 36 % evropských spotřebitelů. Přeshraniční elektronický obchod vzrostl z 8 na 9 %, a to navzdory jeho nepopíratelným výhodám z hlediska úspor a výběru zboží. Doma nejčastěji nakupují Britové (64 %) a v zahraničí Lucemburčané (53 %). Jinde v Unii nakoupila loni online pouze 2 % Čechů, přičemž z nabídky domácích e-shopů si vybral každý čtvrtý český spotřebitel.

Zdá se, že hlavní překážkou přeshraničního elektronického obchodování jsou obavy spotřebitelů. 62 % lidí, kteří si po internetu z jiné země nikdy nic neobjednali, se bojí podvodného jednání, 59 % přiznává nejistoty, co dělat v případě problémů, a 49 % odrazují předpokládané problémy s dodáním zboží. Problémy s doručením zboží z jiné země EU jsou ve srovnání s českými internetovými nákupy o něco méně časté. Zboží není doručeno pouze v 5 % přeshraničních nákupů, zatímco u domácích nákupů je to 6 %. Doručení zboží ze zahraničí bylo loni zpožděno v 16 % případů, na rozdíl od domácích 18 %.

Spotřebitelé, kteří už někdy jinde v Evropě nakoupili, v 61 % důvěřují přeshraničním obchodům stejně jako domácím, přičemž v případě všech spotřebitelů je tomu tak pouze ve 33 % případů.

Z praxe českých internetových obchodů

Pan Karel, nadšený akvarista, objevil v internetovém obchodě sadu designových akvárií, která by se jeho rybičkám určitě velmi zamlouvala. Cena nebyla lidová, ale protože na svém koníčku nehodlal škudlit, neváhal a objednal si ji. Obchodník se s ním obratem spojil a potvrdil, že při přepravě zásilky dopravcem, kterého si při nákupu zvolil, se nemá ani v případě tak choulostivého nákladu čeho obávat. Následující den byl informován o tom, že zásilka byla předána dopravci a že již ve večerních hodinách může očekávat její předání. Bylo mu jemně naznačeno, že by bylo dobré, kdyby si zásilku při předání zkontroloval, a pokud by měla poškozený obal, necht' ji odmítné převzít.

Ve večerních hodinách opravdu dorazil velmi úspěšný přepravce. Předal zboží v napohled nedotčeném obalu a pak se uctivě, ale o to rychleji rozloučil. Pan Karel, který se již nemohl dočkat, až akvária vyzkouší, se nad tím nějak nepohoršoval, poděkoval a dal se do rozbalování zásilky. Jaké pak bylo jeho překvapení, když zjistil, že jedno z akvárií je naprasklé. Spásu hledal na stránkách e-shopu, pokoušel se dovolat na číslo zákaznické podpory. Kvůli pozdní hodině a následnému pracovnímu vytížení se dovolal až popozítí...

Znuděný mladík na druhém konci linky sdělil, že „je to vaše blbost, páč každé ví, že zásilku si musí hned při předávání zkontrolovat, jinak má smůlu. Je to

ostatně i v našich podmínkách. My sme to predávali v poriadku, tak si to keď tak vyřídite s dopravcem.“

Situace rozhodně není tak beznadějná, jak se na první pohled může jevit. Prodejce totiž odpovídá za vady, které má zboží v okamžiku převzetí, přičemž okamžikem převzetí není okamžik jeho předání přepravci, ale okamžik předání zboží zákazníkovi. Prodejce tedy odpovídá i za poškození, které vznikne během přepravy. S přepravcem zákazník není v žádném smluvním vztahu a prodávající tudíž nemůže zákazníka s řešením problému odkazovat na přepravce.

V podmínkách e-shopu bylo ustanovení, podle kterého si zákazník musí zboží při převzetí zkontrolovat a zjištěné nedostatky nejpozději do 24 hodin namítnout prodejci, jinak ztrácí možnost úspěšně uplatňovat nároky z vad, které věc v okamžiku převzetí měla. Toto ustanovení sice pan Karel odsouhlasil, to však nic nemění na tom, že ustanovení je bez dalšího neplatné.

Občanský zákoník pro namítání vad dává 24 měsíců, z toho v prvních šesti měsících od převzetí můžete využít tuto domněnku: nedostatky, které namítnete v této lhůtě, se považují za nedostatky, které věc má od počátku a za které tedy odpovídá prodejce. Této odpovědnosti se může zprostit jen tehdy, prokáže-li, že v okamžiku převzetí na věci vada nebyla, a to ani třeba ve skryté formě.

Internetový obchodník z našeho příběhu by tedy měl proškolit přepravce, aby zásilku rozbalil z vlastní iniciativy a pak se zákazníkem sepsal prohlášení o absenci zjevných vad, případně i výrobek vyzkoušet. Nemůže tedy toto břemeno přenášet na spotřebitele, neboť ten žádnou povinnost kontroly nemá. Takto omezující podmínky jsou neplatné a pan Karel se může domáhat nároků z odpovědnosti za vady i nadále. Navíc může i odstoupit od smlouvy ve čtrnáctidenní lhůtě, která počíná běžet okamžikem převzetí zásilky.

Nejčastější omyly

● Mám povinnost si zboží ihned při převzetí zkontrolovat a s případnými nedostatky se rychle ozvat?

Nelze to samozřejmě než doporučit, ale všichni víme, jak takové předávky většinou vypadají. Nicméně... Prodejce odpovídá za vady, které má zboží v okamžiku převzetí, přičemž okamžikem převzetí není okamžik jeho předání přepravci, ale okamžik předání zboží zákazníkovi. Prodejce tedy odpovídá i za poškození, které vznikne během přepravy.

● Od každé smlouvy uzavřené přes internet mohu odstoupit do 14 dnů od převzetí.

Právo odstoupit do 14 dnů od převzetí se nevztahuje např. na audio a video nahrávky, u nichž porušíte originální obal. Dále na věci upravené speciálně pro vaši potřebu. A především na smlouvy o ubytování, dopravě či využití volného času, pokud dodavatel poskytuje tato

plnění v určeném termínu nebo době (např. lístky na koncert či do divadla, různé výlety).

● Zvolím-li osobní odběr, nemohu do 14 dnů od převzetí odstoupit od smlouvy. Vždy záleží na způsobu uzavření smlouvy. Pokud k tomu došlo přes internet, následný osobní odběr na toto právo nemá vliv.

● Prodejce z jiné země EU může stanovit kratší lhůtu pro odstoupení od smlouvy.

Uzavřená smlouva se v případě, že zahraniční obchodník v ČR působí či se na české spotřebitele zaměřuje (např. tím, že zboží zasílá do ČR), řídí českým právem. Týká se vás tedy minimálně 24měsíční záruka a 14denní lhůta pro odstoupení od smlouvy.

● Zboží, které vybalím či použiji, už nemohu ve 14 dnech vrátit.

Není to pravda, rozhodně však nedoporučujeme toho zneužívat. V případě poškození či výrazného opotřebení si prodejce může strhnout částku odpovídající snížené ceně vráceného zboží.

Nejčastější chyby

- Nezkontrolujeme si, zda prodejce splnil svoji informační povinnost, tedy zda uvádí své obchodní jméno a IČ s adresou sídla či bydliště, zda informuje o způsobu uplatňování reklamací a možnosti odstoupení od smlouvy aj. Důležitý je i důvěryhodný kontakt. Pouhé uvedení čísla na ICQ opravdu nepůsobí dobře.
- Nezkontrolujeme si recenze prodejce na

internetu; zkušenosti zákazníků hodně napoví.

● Uvěříme příliš výhodným cenám.

● Svěříme se do rukou prodejci, který vyžaduje výhradně platbu předem.

● Nevyzvedneme si zásilku, protože si nákup rozmyslíme. V případě změny názoru je potřeba prodejce co nejrychleji informovat, aby zásilku, pokud ještě není pozdě, ani nezasílal. Nevzniknou nám tak náklady spojené s odesláním a vrácením zboží.

Příběhy k smíchu i pláči

K březnovému Mezinárodnímu dni spotřebitelů jsme vyhlásili „pátrání“ po absurdnostech a kuriozitách ze života spotřebitelů. Pobavte se příběhem druhým, který se odehrával v podobě e-mailové komunikace. Trvala bezmála sedm měsíců...

Co s tím uděláme?

To: ELKO Valenta – obchod, 28.11.2007
Dobrý den. Mohu u Vás sehnat sáčky a S-filtr do vysavače Ufesa AT4202 a za jakou cenu? S pozdravem M. Majer

From: ELKO Valenta – Vendula Kopecká, 28.11.2007

Dobrý den. Ano, sáčky je možné u nás zakoupit, momentálně je ale nemáme skladem. Měly by být naskladněny tento týden. Pokud budete chtít udělat předběžnou objednávku, můžete mě kontaktovat. Jedno balení po 5 kusech stojí 189 Kč. Přeji hezký den.

Vendula Kopecká

obchodní referentka – podpora prodeje
Jindřich Valenta – Elko Valenta

To: Vendula Kopecká, 28.11.2007

Děkuji za odpověď, sháním ale také S-filtr. V návodu k vysavači je napsáno, že u vás nebudu platit poštovné, je to pravda? M. Majer

From: ELKO Valenta – Vendula Kopecká, 28.11.2007

Ano, když si objednáte náhradní sáčky, tak se neplatí poštovné. Pokud Vám k němu přiložíme i malý filtr, je to stejné. Vendula Kopecká

To: Vendula Kopecká, 28.11.2007

Tak tedy objednávám 5 sáčků + 2 S-filtry. Nejraději bych zaplatil předem převodem na účet, mohu platit i kartou přes internet. Děkuji. Michal Majer

From: ELKO Valenta – Vendula Kopecká, 28.11.2007

Zboží zasíláme Českou poštou na dobírku, vyhovuje Vám to?

Vendula Kopecká

To: Vendula Kopecká, 28.11.2007

Ano, pošlete to prosím. Díky. M. Majer

To: Vendula Kopecká, 8.1.2008

Dobrý den. Objednal jsem u vás 5 sáčků + 2 S-filtry do vysavače UFESA AT4202. Přišlo mi 10 sáčků a 1 vstupní filtr před motor. Co s tím uděláme?

M. Majer

From: ELKO Valenta – Vendula Kopecká, 9.1.2008

Dobré ráno, pane Majer, Vámi požadovaný S-filtr nemáme momentálně skladem. Mohl by být cca za 14 dní. Můžete se prosím Vás připomenout? Děkuji.

Vendula Kopecká

To: Vendula Kopecká, 9.1.2008

Dobrý den. Dobře, napíšu. Potřebuji 2 S-filtry. M. Majer

To: Vendula Kopecká, 13.2.2008

Dobrý den. Včera jsem dostal poštou 1 S-filtr, přestože jsem si objednával 2 kusy. Prosím o zaslání druhého objednaného filtru bez poštovného. M. Majer

From: ELKO Valenta – Vendula Kopecká, 13.2.2008

Dobrý den pane Majer. S hrůzou jsem zjistila, že tyto hepa filtry nejsou skladem. Dopátrala jsem se ale toho, že máme dva kusy na naší prodejně. Pokud mi jeden kus uvolní, ihned Vám ho zašlu bez poštovného. Hezký den.

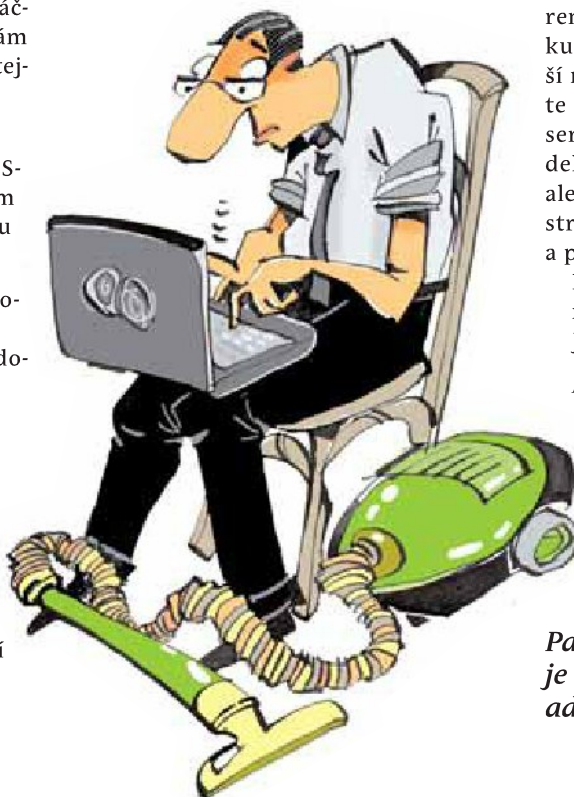
Vendula Kopecká

To: Vendula Kopecká, 13.2.2008

Kdyby Vám dali oba S-filtry, tak klidně pošlete oba. Jak vidím, shánějí se špatně. S pozdravem M. Majer

From: ELKO Valenta – Vendula Kopecká, 13.2.2008

No ano, teď to u nás na skladě celkově

nevypadá moc dobře, ale budu se snažit vám je sehnat.

Vendula Kopecká

To: Vendula Kopecká, 12.3.2008

Dobrý den. Prosím, jak to vypadá s těmi S-filtry? M. Majer

From: ELKO Valenta – Vendula Kopecká, 12.3.2008

Dobrý den pane Majer, bohužel pořád nejsou skladem, nemám ani informaci, kdy by měly být. Hezký den.

Vendula Kopecká

To: ELKO Valenta – Michaela Popelková, 14.3.2008

Dobrý den. Přeposílám e-mailovou komunikaci se slečnou Kopeckou. Tohle jsem ještě nezažil. M. Majer

From: ELKO Valenta – Michaela Popelková, 14.3.2008

Dobrý den pane Majere, děkuji za přeposlání e-mailu a velice se omlouvám za uvedené obtíže. Budu to řešit přímo s obchodním manažerem pro Českou republiku. Děkuji za zpětnou vazbu a přeji příjemný den. S pozdravem

Michaela Popelková

To: ELKO Valenta – Michaela Popelková, 17.6.2008

Dobrý den. Zdá se, že S-filtry nejsou a nejsou... M. Majer

From: ELKO Valenta – Petr Sloupenský, 17.6.2008

Dobrý den pane Majere, dostal se ke mně Váš e-mail ohledně shánění náhradních filtrů na Váš vysavač UFESA AT-4202. Tuto záležitost si беру osobně za úkol. Ještě dnes vám bude z naší firmy odcházet zásilka s HEPA filtrem (S-filtrem) prostřednictvím České pošty. Pokud byste postupem času potřeboval další nové filtry nebo jiné součásti, obraťte se prosím přímo na mě nebo na náš servis. Přiznám se, že na tyto starší modely se hůře shánějí ND od dodavatele, ale spolu vždy najdeme řešení k oboustranné spokojenosti. S pozdravem a přáním hezkého dne

Petr Sloupenský

manažer servisu ČR

Jindřich Valenta – ELKO Valenta

Michal Majer nakonec S-filtry do vysavače vybojoval. Svým příběhem získal předplatné časopisu dTest, včetně přístupu na www.dtest.cz. A protože je naším dlouholetým předplatitelem, může přemýšlet, zda si dárkem své předplatné prodlouží na další období, či zda ho někomu daruje.

Pamatujte, i pro vaše příběhy je připravena speciální mailová adresa pribeh@dtest.cz

Z nabídky časopisu dTest. Podrobný obsah starších vydání naleznete na www.dtest.cz

Auto + doprava

GPS navigace	7/10; 2/11
Letní pneumatiky	3/09; 3/10; 3/11
Zimní pneumatiky	10/10

Děti

Autosedačky	11/09; 6/10
Dětská jízdní kola	3/11
Dětská odrážedla a odrážecí kola	7/10
Dětské hračky	5/08
Dětské melaminové nádobí	3, 4/08
Dětské nočníky	9/08
Dětské postýlky	12/09
Dětské sportovní kočárky	4/09
Dětské vysoké židle	9/07
Opalovací přípravky pro děti	6/10

Domov + zahrada

Domácí pekárny	1/09
Chladničky	9/09
Kávovary	11/09; 12/10
Kombinované mikrovlnné trouby	9/10
Úsporné zdroje světla	6/09; 2/11
Kuchyňské kráječe	2/09
Kuchyňské roboty	10/10
Myčky nádobí	3/09; 3/10
Odstraňovače skvrn	3/09
Prací prostředky	5/09
Pračky s předním plněním	1/10
Pračky s vrchním plněním	8/09
Příklepové vrtačky	2/10
Sekačky na trávu (el. + aku)	7/09
Schůdky do domácnosti	4/09
Sklokeramické varné desky	10/09
Sušičky prádla	8/09
Šicí stroje	2/11
Tablety do myček nádobí	3/08
Vysavače	6/09; 5/10
Zahradní nůžky	9/10

Obraz + zvuk

Baterie a nabíječky	12/10; 1/11
Čtečky elektronických knih	1/11
Digitalizace zvukových nosičů	8/10

Digitální fotoaparáty	6/10; 11/10
Digitální fotorámečky	1/10
Digitální videokamery	5/10; 9/10
Domácí kino	4/10; 11/10
DVD přehrávače	2/10
DVD rekordéry	11/09
3D televizory	10/10
Externí pevné disky	9/10
Hi-fi soupravy mini a mikro	8/10
LCD televizory	5/10
Monitory	1/11
MP3 přehrávače	2/11
Multimediální přehrávače	2/11
Ochrana počítače	3/11
Sluchátka	8/09
Smartphony	10/10
Tiskárny	9/09

Telefony + počítače

Mobilní telefony	4/10
Mobilní telefony pro seniory	4/10
Ochrana počítače	3/10

Volný čas + dovolená

Carvingové lyže	11/10
-----------------------	-------

Cyklocomputery	4/10
Chrániče zad	11/10
Lyžařská střediska	1/11
Lyžařské brýle	1/11

Zdraví + kosmetika

Barvy na vlasy	8/09
Elektrické holicí strojky	1/10
Elektronické teploměry	11/08
Holicí strojky a holítka	12/10
Krémy na ruce	10/10
Měřiče krevního tlaku	1/11
Noční krémy proti vráskám	5/07
Oční krémy proti vráskám	7/07
Opalovací krémy	6, 7/08
Pánské elektrické holicí strojky	1/08
Šampony pro regeneraci	8/10
Šampony pro zvětšení objemu	1/09
Tělová mléka	11/10
Univerzální pleťové krémy	7/10
Ústní vody	2/10

Jídlo + pití

Balené vody a pitná voda z kohoutku	10/09
Dětská menu ve fastfoodech	10/09
Dětské snídaňové cereálie	11/08
Tresčí játra	2/11
Tuňák v konzervě	3/11

Právo + finance

Běžné účty	2/10
Cestovní pojištění	5/10
Havarijní pojištění	3/10
Hypotéky	4/10
Kreditní karty	10/10
Penzijní připojištění	7/10
Pojištění odpovědnosti za škodu	8/09
Pojištění nemoci a úrazu	2/11; 3/11
Spotřebitelské úvěry	12/10
Spořicí účty	1/10
Stavební spoření	12/09
Termínované vklady	8/10
Změna bankovního ústavu	6/10
Životní pojištění	1/11

**Nepřicházejte o peníze,
raději se s dTestem**

Předplatné časopisu dTest

ČR: 790 Kč SR: 32,90 EUR

Cena zahrnuje 12 vydání, přístup k výsledkům všech testů od r. 2005 a do on-line poradny na www.dtest.cz zdarma. Předplatné nyní s dárkem »85 vzorů pro řešení spotřebitelských problémů« (původní cena 200 Kč).

Způsob objednání

- elektronicky: vyplněním objednávky na www.dtest.cz
 - SMS: 731 789 110 ve formátu dtest jméno příjmení ulice číslo popisné PSČ obec e-mail
 - telefonicky: 241 404 922, faxem: 241 406 533
 - poštou: vyplněním objednáčského lístku a zasláním na adresu dTest, Moskevská 415/1, 101 00 Praha 10-Vršovice
 - jednotlivé testy lze získat přes SMS v max. ceně 79 Kč.
- Informace u jednotlivých testů na www.dtest.cz.

Pošlete na adresu: **dTest, Moskevská 415/1, 101 00 Praha 10**

OBJEDNACÍ LÍSTEK

Objednávám roční předplatné časopisu dTest v ceně 790 Kč, včetně přístupu na www.dtest.cz zdarma.

Jméno a příjmení:

Ulice:

PSČ, obec:

IČO, DIČ:

e-mail / tel.:

Osobní údaje jsou zpracovávány podle zákona č. 101/2001 Sb., o ochraně osobních údajů. Všechny poskytnuté informace slouží výhradně pro potřeby evidence předplatitelů časopisu dTest a nebudou bez výslovného souhlasu poskytnuty třetím subjektům. Souhlas s poskytováním osobních údajů je poskytován na dobu neurčitou a lze jej kdykoliv písemně odvolat.

Podpis:

TESTY PRO DOBRÉ NÁKUPY

OBJEKTIVNĚ

Výrobky nakupujeme anonymně v běžné obchodní síti.

Testy zadáváme osvědčeným zkušebnám a laboratořím v ČR a v zahraničí. Výrobky jsou testovány podle stejných kritérií a výsledky umožňují objektivní srovnání kvality.

NEZÁVISLE

Náklady spojené s testováním a vydáváním časopisu hradíme z jeho prodeje a veřejných zdrojů. Spolupracujeme s největšími zahraničními spotřebitelskými organizacemi, které jsou zárukou naší důvěryhodnosti.

BEZ REKLAM

Reklama je v rozporu s objektivitou a nezávislostí. dTest je jediným časopisem, který reklamy nepublikuje, aby inzerenti nemohli ovlivňovat výsledky testů.

Nahlédnutí do dTestu 5/2011

Spací pytle

Vybrat správný spací pytel může být pořádným oříškem. Podrobili jsme spací pytle testu, abychom zjistili, ve kterém se vyspíte, aniž by vám byla přílišná zima nebo přílišné teplo. Poradíme, zda na letní stanování stačí levný model nebo zda je třeba si připlatit.

reklamní triky a co šikovná řešení usnadňující práci a zvyšující účinnost praní a máchání. Výsledky napoví, který model nabízí nejlepší poměr cena/výkon.

Tiskárny

Při výběru tiskárny je třeba se zamyslet nad tím, k čemu bude sloužit. Levná inkoustová tiskárna může být pro jednoho praktickým řešením, pro jiného noční můrou hltající inkoust po litrech. Výběr je nepřehledný a tak náš test poradí, jak zvolit nejefektivnější řešení.

Přímočaré pily

Květnové vydání udělá radost domácím kutilům, kteří pomýšlejí na přímočarou pilu.

Ta přece v jejich výbavě nemůže chybět. Poradíme, na které vsadit a neprodělat.

Změna vyhrazena.

Získejte více s předplatným dTestu

- Dvanáct vydání za 948 korun, nebo za 790 korun? Roční předplatné se vyplácí, protože je oproti stánkovému prodeji levnější.
- S předplatným navíc získáváte zdarma přístup na webové stránky www.dtest.cz.
- Řada aktuálních testů na www.dtest.cz zahrnuje i výrobky, které se do časopisu nevešly.
- Na www.dtest.cz budete moci využívat unikátní databázi tisíců testovaných výrobků a interaktivní databáze věnované televizorům a bezpečnosti automobilů.
- Investice do předplatného se může vrátit již při prvním nákupu. Nejdražší výrobky nemusí být nejlepší.
- Naši odborníci pomohou vyřešit vaše spotřebitelské problémy.

**S dTestem netratíte.
S dTestem získáváte.**

www.dtest.cz